

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 190

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

48e jaargang

22 juli 2005

Inhoud	I	<i>Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing</i>	
	★	Verordening (EG) nr. 1182/2005 van de Raad van 18 juli 2005 houdende vaststelling van autonome overgangsmaatregelen voor de opening van een communautair tariefcontingent voor de invoer van levende runderen van oorsprong uit Zwitserland	1
		II	<i>Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing</i>
		Raad	
		2005/563/EG:	
	★	Besluit nr. 1/2005 van de Associatieraad EU-Tunesië van 14 juli 2005 houdende afwijking van de bepalingen inzake de definitie van het begrip „producten van oorsprong” en de methoden van administratieve samenwerking, neergelegd in de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten en de Republiek Tunesië	3
		Commissie	
		2005/564/EG:	
	★	Beschikking van de Commissie van 10 december 2003 betreffende de steunmaatregel die Duitsland in de vorm van leningen van de Wagnisbeteiligungsgesellschaft (participatiemaatschappij) en het Landesförderinstitut (regionale ontwikkelingsmaatschappij) ten uitvoer heeft gelegd ten gunste van Neue Harzer Werke GmbH (Kennisgeving geschied onder nummer C(2003) 4496) ⁽¹⁾	6
		2005/565/EG:	
	★	Beschikking van de Commissie van 9 maart 2004 betreffende een door Oostenrijk ten uitvoer gelegde steunregeling inzake de energiebelastingrestitutie voor aardgas en elektriciteit in 2002 en 2003 (Kennisgeving geschied onder nummer C(2004) 325) ⁽¹⁾	13
		2005/566/EG:	
	★	Beschikking van de Commissie van 9 december 2004 in een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de EER-overeenkomst (Zaak C.37.533 — Cholinechloride) (Kennisgeving geschied onder nummer C(2004) 4717) ⁽¹⁾	22

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

(Vervolg z.o.z.)

2005/567/EG:

- ★ **Besluit van de Commissie van 8 juli 2005 tot schorsing van de onderzoeksprocedure in verband met handelsbelemmeringen bestaande uit maatregelen en praktijken van Uruguay op het gebied van de handel in Schotse whisky** 27

2005/568/EG:

- ★ **Beschikking van de Commissie van 11 juli 2005 betreffende een verzoek van de Republiek Hongarije om een verlaagd BTW-tarief te mogen toepassen op de levering van aardgas** (*Kennisgeving geschied onder nummer C(2005) 2514*) 28

2005/569/EG:

- ★ **Besluit van de Commissie van 18 juli 2005 tot wijziging van de aanpassingscoëfficiënten die met ingang van 1 augustus 2004, 1 september 2004, 1 oktober 2004, 1 november 2004, 1 december 2004 en 1 januari 2005 van toepassing zijn op de bezoldigingen van de ambtenaren, tijdelijke functionarissen en arbeidscontracten van de Europese Gemeenschappen die in derde landen tewerkgesteld zijn en van een deel van de ambtenaren die tewerkgesteld blijven in de tien nieuwe lidstaten gedurende een periode van ten hoogste vijftien maanden na de toetreding** (artikel 33, lid 4, van het Verdrag betreffende de toetreding van de tien nieuwe lidstaten) 29

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

VERORDENING (EG) Nr. 1182/2005 VAN DE RAAD

van 18 juli 2005

houdende vaststelling van autonome overgangsmaatregelen voor de opening van een communautair tariefcontingent voor de invoer van levende runderen van oorsprong uit Zwitserland

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 133,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Na de toetreding van Tsjechië, Estland, Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Polen, Slovenië en Slowakije tot de Europese Unie hebben de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat tijdens de bilaterale top van 19 mei 2004 een overeenkomst bereikt over het principe dat de handelsstromen die voortvloeien uit preferenties die op grond van vóór de uitbreiding bestaande bilaterale regelingen tussen de nieuwe lidstaten en Zwitserland zijn toegekend, na de uitbreiding van de Europese Unie moeten blijven bestaan. De partijen hebben daarom besloten over te gaan tot aanpassing van de tariefconcessies in het kader van de op 1 juni 2002 in werking getreden Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de handel in landbouwproducten ⁽¹⁾ (hierna „de overeenkomst” genoemd). In het kader van de aanpassing van de concessies, die zijn opgenomen in de bijlagen 1 en 2 bij de overeenkomst, moet met name een communautair tariefcontingent voor de invoer van levende runderen met een gewicht van meer dan 160 kg worden geopend.
- (2) De partijen hebben voor de invoer van levende runderen autonome maatregelen vastgesteld, die in het geval van de Zwitserse Bondsstaat geen uiterste termijn hebben en in het geval van de Europese Gemeenschap tot en met 30 juni 2005 van toepassing zijn. De procedures voor de bilaterale vaststelling van een besluit tot wijziging van de bijlagen 1 en 2 van de overeenkomst zijn in de Zwitserse Bondsstaat evenwel nog niet afgesloten. Om te garanderen dat het met het contingent samenhangende voordeel geldig blijft tot de inwerkingtreding van het reeds genoemde besluit tegen eind 2005, moet voor de periode van 1 juli tot en met 31 december 2005 nog een con-

tingent worden geopend, tegen de voorwaarden die zijn vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1922/2004 van de Raad van 25 oktober 2004 houdende vaststelling van autonome overgangsmaatregelen voor de opening van een communautair tariefcontingent voor de invoer van levende runderen van oorsprong uit Zwitserland ⁽²⁾.

- (3) De uitvoeringsbepalingen bij deze verordening en met name de bepalingen inzake het beheer van het contingent moeten worden vastgesteld overeenkomstig artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees ⁽³⁾.
- (4) Om in aanmerking te komen voor het voordeel dat met dit tariefcontingent verbonden is, moeten de producten van oorsprong uit Zwitserland zijn overeenkomstig de in artikel 4 van de overeenkomst bedoelde regels.
- (5) Gezien de urgentie van deze kwestie moet een uitzondering worden gemaakt op de periode van zes weken, zoals bedoeld in punt I, lid 3, van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschappen gehechte protocol betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Hierbij wordt op autonome en voorlopige basis een rechtevrij communautair tariefcontingent geopend dat geldig is vanaf de datum van inwerkingtreding van deze verordening tot en met 31 december 2005 en dat betrekking heeft op de invoer van 2 300 levende runderen van oorsprong uit Zwitserland met een gewicht van meer dan 160 kg van GN-code 0102 90 41, 0102 90 49, 0102 90 51, 0102 90 59, 0102 90 61, 0102 90 69, 0102 90 71 of 0102 90 79.

2. De oorsprongsregels voor de in lid 1 vermelde producten zijn de in artikel 4 van de overeenkomst bedoelde regels.

⁽²⁾ PB L 331 van 5.11.2004, blz. 7.

⁽³⁾ PB L 160 van 26.6.1999, blz. 21. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1899/2004 van de Commissie (PB L 328 van 30.10.2004, blz. 67).

⁽¹⁾ PB L 114 van 30.4.2002, blz. 132.

Artikel 2

De uitvoeringsbepalingen bij de onderhavige verordening worden vastgesteld overeenkomstig artikel 32 van Verordening (EG) nr. 1254/1999.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 18 juli 2005.

Voor de Raad
De voorzitter
M. BECKETT

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESLUIT Nr. 1/2005 VAN DE ASSOCIATIERAAD EU-TUNESIË

van 14 juli 2005

houdende afwijking van de bepalingen inzake de definitie van het begrip „producten van oorsprong” en de methoden van administratieve samenwerking, neergelegd in de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten en de Republiek Tunesië

(2005/563/EG)

DE ASSOCIATIERAAD EU-TUNESIË,

Gelet op de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten en de Republiek Tunesië⁽¹⁾ (hierna de „overeenkomst” genoemd), en met name op artikel 39 van Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip „producten van oorsprong” en de methoden van administratieve samenwerking,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In de gemeenschappelijke verklaring met betrekking tot artikel 39 verklaart de Gemeenschap zich bereid verzoeken van Tunesië om afwijkingen van de oorsprongsregels in behandeling te nemen zodra de overeenkomst ondertekend is.
- (2) Op 16 februari 2005 heeft Tunesië verzocht om een afwijking van de oorsprongsregels voor 8 040 ton lange broeken en 1 855 ton andere kledingstukken die zijn ingedeeld onder de hoofdstukken 61 en 62 van het geharmoniseerde systeem inzake de omschrijving en codering van goederen.
- (3) In afwachting van de inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomst tussen Tunesië en Turkije, die op 25 november 2004 is ondertekend, en in afwachting van de inwerkingtreding van de wijziging van het protocol tussen de Europese Gemeenschap en Tunesië inzake oorsprongsregels met het oog op de pan-Europees-mediterrane cumulatie van de oorsprong, maakt de afwijking het mogelijk dat in Tunesië voor de uitvoer naar de Europese Unie kledingstukken van oorsprong worden

vervaardigd uit weefsels die van oorsprong zijn uit Turkije.

- (4) De afwijking moet ook gelden voor weefsels van oorsprong uit Turkije die vanuit de Gemeenschap naar Tunesië worden uitgevoerd.
- (5) Met het oog op de afwijking moeten Tunesië en Turkije dezelfde oorsprongsregels toepassen, alsmede dezelfde bepalingen inzake administratieve samenwerking.
- (6) De afwijking kan worden toegestaan tot het pan-Europees-mediterrane protocol inzake oorsprongsregels voor de drie betrokken partijen, Tunesië, Turkije en de Europese Unie, in werking treedt, echter in geen geval voor een langere periode dan één jaar,

BESLUIT:

Artikel 1

In afwijking van de bijzondere bepalingen in de lijst in bijlage II bij Protocol nr. 4 bij de overeenkomst worden de in bijlage I opgesomde kledingstukken die in Tunesië worden verkregen uit weefsels van oorsprong uit Turkije, als van oorsprong uit Tunesië beschouwd, overeenkomstig de voorwaarden van dit besluit.

Artikel 2

De in artikel 1 bedoelde afwijking mag slechts worden toegepast op voorwaarde dat, voor het bepalen van de oorsprong van de uit Turkije afkomstige weefsels, tussen Turkije en Tunesië preferentiële oorsprongsregels van toepassing zijn die gelijkwaardig zijn met de oorsprongsregels die vervat zijn in voornoemd protocol.

⁽¹⁾ PB L 97 van 30.3.1998, blz. 2. Overeenkomst gewijzigd bij de overeenkomst in de vorm van een briefwisseling tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Tunesië inzake de liberaliseringsmaatregelen voor het onderlinge handelsverkeer en de wijziging van de landbouwprotocollen bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Tunesië (PB L 336 van 30.12.2000, blz. 93).

Artikel 3

Voor de toepassing van dit besluit kunnen de douaneautoriteiten van een lidstaat van de Gemeenschap, in afwijking van artikel 18, leden 4 en 5, van voornoemd protocol, certificaten inzake goederenvervoer EUR.1 afgeven voor weefsels van oorsprong uit Turkije die naar Tunesië worden uitgevoerd.

Artikel 4

De in bijlage I bedoelde hoeveelheid wordt beheerd door de Commissie, die alle administratieve maatregelen neemt die zij voor een doeltreffend beheer noodzakelijk acht. De artikelen 308 bis, 308 ter en 308 quater van Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek ⁽¹⁾ met betrekking tot het beheer van tariefcontingenten zijn van overeenkomstige toepassing op het beheer van de in de bijlage bedoelde hoeveelheden.

Artikel 5

De douaneautoriteiten van Tunesië nemen de nodige maatregelen voor kwantitatieve controles op de uitvoer van de in artikel 1 bedoelde producten. Daartoe wordt in alle op grond van dit besluit afgegeven certificaten naar dit besluit verwezen. De bevoegde autoriteiten van Tunesië doen de Commissie driemaandelijks opgave van de hoeveelheden waarvoor op grond van dit besluit certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 zijn afgegeven, en van de serienummers van die certificaten.

Artikel 6

In vak 7 van certificaten inzake goederenverkeer EUR.1 die krachtens dit besluit worden afgegeven, wordt in een van de talen waarin de overeenkomst is opgesteld de volgende aantekening aangebracht:

„Déroation — Décision n° 1/2005”.

Artikel 7

Tunesië en de lidstaten van de Europese Gemeenschap nemen ieder voor zich de nodige maatregelen om dit besluit ten uitvoer te leggen.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt goedgekeurd en is van toepassing zodra aan de voorwaarden van artikel 2 is voldaan.

Dit besluit is van toepassing tot de inwerkingtreding van de pan-Europees-mediterrane cumulatie van de oorsprong voor Tunesië, Turkije en de Europese Unie, echter in geen geval voor een langere periode dan één jaar.

Gedaan te Brussel, 14 juli 2005.

Voor de Associatieraad

De voorzitter

J. STRAW

⁽¹⁾ PB L 253 van 11.10.1993, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 883/2005 (PB L 148 van 11.6.2005, blz. 5).

BIJLAGE

LIJST BEDOELD IN ARTIKEL 1
(producten waarvoor de afwijking geldt)

GS-post	Omschrijving	Hoeveelheid (ton)
ex 620342 en ex 620462	Lange broeken, voor heren of voor jongens, van katoen Lange broeken, voor dames of voor meisjes, van katoen	6 505
ex 620343	Lange broeken, voor heren of voor jongens, van synthetische vezels	674
ex 620341, ex 620349, ex 620461, ex 620463 en ex 620469	Lange broeken, voor heren of voor jongens, van wol of fijn haar Lange broeken, voor heren of voor jongens, van andere textielstoffen Lange broeken, voor dames of voor meisjes, van wol of fijn haar Lange broeken, voor dames of voor meisjes, van synthetische vezels Lange broeken, voor dames of voor meisjes, van andere textielstoffen	861
6208 en 6212	Onderhemden, onderjurken, onderrokken, slips, nachthemden, pyjama's, negligés, badjassen, kamerjassen en dergelijke artikelen, voor dames of voor meisjes, van synthetische of kunstmatige vezels Bustehouders, gaines (step-ins), korsetten, bretels, jarretelles, kousenbanden en dergelijke artikelen, alsmede delen daarvan, ook indien van brei- of haakwerk	646
.6205 en .6206	Overhemden voor heren of voor jongens Blouses en hemdblouses, voor dames of voor meisjes	663
611231 t/m 611239 en 611241 t/m 611249	Badpakken en zwembroeken, voor heren of voor jongens, van synthetische vezels Badpakken en zwembroeken, voor heren of voor jongens, van andere textielstoffen Badpakken en zwembroeken, voor dames of voor meisjes, van synthetische vezels Badpakken en zwembroeken, voor dames of voor meisjes, van andere textielstoffen	105
620451 t/m 620459	Rokken en broekrokken voor dames of voor meisjes	441
	TOTAAL	9 895

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 december 2003

betreffende de steunmaatregel die Duitsland in de vorm van leningen van de Wagnisbeteiligungsgesellschaft (participatiemaatschappij) en het Landesförderinstitut (regionale ontwikkelingsmaatschappij) ten uitvoer heeft gelegd ten gunste van Neue Harzer Werke GmbH

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2003) 4496)

(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2005/564/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 88, lid 2, eerste alinea,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de genoemde artikelen te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken ⁽¹⁾ en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

I. PROCEDURE

- (1) Bij schrijven van 23 februari 1999 stelde Duitsland de Commissie ervan in kennis dat het steun aan Neue Harzer Werke GmbH (hierna „NHW” genoemd) had verleend.
- (2) Bij schrijven van 13 juli 2000 heeft de Commissie Duitsland in kennis gesteld van haar besluit om de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van deze steunmaatregel.
- (3) Het besluit van de Commissie tot inleiding van de procedure is in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽²⁾ bekendgemaakt. De Commissie heeft de belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen over de steun te maken.
- (4) Op 17 oktober 2001 heeft de Commissie een negatieve beschikking (Beschikking 2002/377/EG ⁽³⁾) gegeven met betrekking tot het deel van de staatssteun dat Duitsland aan NHW had toegekend voor de herstructurering van de onderneming in de periode van 1996 tot 1999.
- (5) Bij schrijven van 17 oktober 2001 heeft de Commissie Duitsland in kennis gesteld van haar besluit om de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden ten aanzien van de overige maatregelen.

⁽¹⁾ PB C 301 van 21.10.2000, blz. 16, en PB C 32 van 5.2.2002, blz. 9.

⁽²⁾ Zie voetnoot 1.

⁽³⁾ PB L 134 van 22.5.2002, blz. 51.

- (6) Het besluit van de Commissie tot uitbreiding van de procedure is in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽⁴⁾ bekendgemaakt. De Commissie heeft de belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen over de steunmaatregelen te maken.

II. BESCHRIJVING VAN DE STEUN

- (7) De steunontvangende onderneming, NHW, is gevestigd in Saksen-Anhalt, Duitsland, een steungebied in de zin van artikel 87, lid 3, onder a), van het EG-Verdrag. NHW werd opgericht in maart 1996, toen de eigenaars het failliete Harzer Werke GmbH van de curator verwierven via een overname van activa. NHW was actief in de sector gietijzer. Oorspronkelijk had de onderneming twee productielijnen voor zandgietwerk en centrifugaal gieten.
- (8) Op 24 juli 2000 moest NHW het faillissement aanvragen. In aansluiting op het faillissement heeft de curator op 4 januari 2001, met goedkeuring van de vergadering van schuldeisers, de aandelen van de onderneming aan een nieuwe investeerder, ASSET GmbH, verkocht voor de prijs van 1 DEM.
- (9) Voorts deelde Duitsland de Commissie mee dat de inspanningen van de nieuwe investeerder, ASSET GmbH, om de onderneming opnieuw levensvatbaar te maken, in juli 2001 op niets waren uitgelopen en dat de faillissementsprocedure vervolgens moest worden voortgezet.
- (10) Volgens Duitsland moeten de respectieve activa nu dus worden verkocht in het kader van de reguliere faillissementsprocedure om de schuldeisers van NHW te betalen. Op 21 december 2001 werden de activiteiten in verband met zandgietwerk stopgezet en de respectieve activa zullen worden geliquideerd. In het kader van de faillissementsprocedure werd de productie op basis van centrifugaal gieten voortgezet. Zij zal naar alle waarschijnlijkheid met goedkeuring van de vergadering van schuldeisers door de curator via een overname van activa worden verkocht aan een nieuwe investeerder.
- (11) Deze onderzoeksprocedure heeft betrekking op de herstructurering van NHW tussen 1996 en 1999.
- (12) In 1996 werd een herstructureringsplan opgesteld om binnen drie jaar de levensvatbaarheid te herstellen. De herstructureringskosten bedroegen 8 415 864 EUR (16 460 000 DEM). Op basis van dit plan werd aan NHW 4 963 110 EUR (9 707 000 DEM) steun verleend voor de herstructurering van de onderneming tussen 1996 en 1999.
- (13) De herstructurering zou als volgt worden gefinancierd:

Tabel 1

Overheidsmiddelen ten behoeve van de herstructurering

(in DEM)

1	Investeringssubsidie „Gemeinschaftsaufgabe (GA-Mittel)” ⁽¹⁾	4 402 000
2	Investeringssubsidie „Investitionszulage” ⁽²⁾	531 000
3	Lening WBG ⁽³⁾ „Konsolidierungsprogramm” ⁽⁴⁾	2 000 000
4	Lening LFI ⁽⁵⁾ „Konsolidierungsprogramm” ⁽⁶⁾	744 000
5	Subsidie BvS ⁽⁷⁾	2 000 000
Subtotaal DEM		9 677 000
EUR		4 947 771

⁽¹⁾ Gemeinschaftsaufgabe, „Förderung der regionalen Wirtschaftsaufgabe”, 26e. kaderprogramma.

⁽²⁾ Investitionszulagengesetz.

⁽³⁾ Wagnisbeteiligungsgesellschaft.

⁽⁴⁾ Richtlinie zur Förderung von Konsolidierungsbeteiligungen im Mittelstand (Sachsen-Anhalt) (Kaderregelung ter bevordering van consolidatieparticipaties in kleine en middelgrote ondernemingen in de deelstaat Saksen-Anhalt).

⁽⁵⁾ Landesförderinstitut.

⁽⁶⁾ Konsolidierungsfond des Landes Sachsen-Anhalt.

⁽⁷⁾ Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben.

⁽⁴⁾ Zie voetnoot 1.

Tabel 2

Particuliere bijdragen ten behoeve van de herstructurering

		<i>(in DEM)</i>
6	Kapitaalinjectie	500 000
7	Lening KfW	2 750 000
8	Krediet NordLB	2 000 000
9	Leasingovereenkomst	1 179 000
10	Cashflow	354 000
Subtotaal DEM		6 783 000
EUR		3 468 093
<hr/>		
Totaal (tabel 1 + tabel 2)		16 460 000
EUR		8 415 864

- (14) Aangezien Duitsland aangaf dat de maatregelen 1 tot en met 4 in tabel 1 werden uitgevoerd in overeenstemming met reeds door de Commissie goedgekeurde steunregelingen, werden deze maatregelen aanvankelijk beschouwd als bestaande steun en werden zij bijgevolg niet beoordeeld in het kader van de formele onderzoeksprocedure die op 13 juli 2000 werd ingeleid. Bijgevolg werd aanvankelijk alleen maatregel 5 beschouwd als herstructureringssteun ad hoc, waarvan de verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt moest worden nagegaan.
- (15) Op 17 oktober 2001 hechtte de Commissie haar goedkeuring aan Beschikking 2002/377/EG met betrekking tot de steunmaatregel ad hoc ten bedrage van 1 022 584 EUR (2 miljoen DEM), die werd beoordeeld overeenkomstig de communautaire kaderregeling voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden ⁽⁵⁾ (hierna „de kaderregeling van 1994” genoemd). In deze beschikking concludeerde de Commissie dat de herstructureringssteun ad hoc voor NHW onverenigbaar was met de gemeenschappelijke markt.
- (16) In het kader van de beoordeling werden de maatregelen 7, 8 en 9 in tabel 2 niet beschouwd als particuliere bijdragen, aangezien Duitsland, ondanks een bevel tot het geven van inlichtingen overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag ⁽⁶⁾, niet de noodzakelijke gegevens verstrekten op basis waarvan de Commissie kon beoordelen of de maatregelen met de marktvoorwaarden strookten.
- (17) Op de dag waarop zij Beschikking 2002/377/EG met betrekking tot maatregel 5 gaf, nam de Commissie ook het besluit om de formele onderzoeksprocedure op grond van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag uit te breiden tot de maatregelen 3 en 4 in tabel 1 ten bedrage van 1 402 985 EUR (2 744 000 DEM). Deze maatregelen waren een onderdeel van hetzelfde herstructureringsplan als de maatregel die in Beschikking 2002/377/EG is beoordeeld. Zij konden echter om formele redenen niet worden opgenomen in de oorspronkelijke beoordeling, omdat zij geacht werden te zijn genomen in het kader van door de Commissie goedgekeurde steunregelingen die als bestaande steun moesten worden beschouwd. Als een maatregel bestaande steun vormt, kan zij niet rechtstreeks worden onderworpen aan een individuele beoordeling overeenkomstig artikel 88, lid 2, aangezien zij in beginsel als reeds goedgekeurd moet worden beschouwd.
- (18) In het besluit om het formele onderzoek uit te breiden, kwam de Commissie tot de slotsom dat steun ten bedrage van 1 402 985 EUR (2 744 000 DEM) niet verenigbaar was met de criteria van de reeds goedgekeurde steunregelingen en dus daadwerkelijk moest worden beschouwd als steun ad hoc voor het herstructureringsplan, die – net zoals de reeds beoordeelde steun ad hoc – in overeenstemming moest zijn met de afwijkingen die waren vastgesteld voor de goedkeuring van herstructureringssteun.

⁽⁵⁾ PB C 368 van 23.12.1994, blz. 12.

⁽⁶⁾ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van 2003.

III. OPMERKINGEN VAN DUITSLAND

- (19) Bij schrijven van 14 oktober 2003 verstrekke Duitsland aanvullende informatie betreffende de zogenaamde particuliere bijdragen voor de herstructurering (de maatregelen 7, 8 en 9 in tabel 2). Volgens deze informatie:
- a) bevatte maatregel 7 een rentesubsidie van 2 812 EUR (5 500 DEM);
 - b) bevatte maatregel 8 een rentesubsidie van 8 684 EUR (16 985 DEM);
 - c) is maatregel 9 nooit in werking getreden.

IV. BEOORDELING VAN DE STEUNMAATREGEL

- (20) Overeenkomstig artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag is alle met staatsmiddelen bekostigde steun aan specifieke ondernemingen die de mededinging vervalst of dreigt te vervalsen, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, voorzover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt. Maatregelen die onder de toepassing vallen van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag en geen bestaande steun vormen, zijn meestal onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt, tenzij zij vallen onder de uitzonderingsbepalingen van artikel 87, lid 2 of lid 3, van het EG-Verdrag.

1. Steun

- (21) De Commissie merkt op dat de in de maatregelen 7 en 8 in tabel 2 vervatte rentesubsidies 11 496 EUR bedragen en de in Verordening (EG) nr. 69/2001 van de Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op de-minimissteun⁽⁷⁾ vastgestelde drempel voor de-minimissteun dus niet wordt overschreden. Bijgevolg moeten deze maatregelen in het kader van deze beschikking niet verder worden beoordeeld.
- (22) De maatregelen 3 en 4, twee leningen ten bedrage van 1 402 985 EUR, vallen in tegenstelling tot de beweringen van Duitsland niet onder de bestaande steunregelingen. Op grond van de redenen die reeds in de besluiten tot inleiding van de procedure werden toegelicht, moeten zij dus worden beschouwd als steunmaatregelen ad hoc voor de herstructurering van NHW.
- (23) Duitsland verstrekke deze leningen om de herstructurering van NHW, een onderneming in moeilijkheden, te financieren. Hierdoor werden economische voordelen aan een specifieke onderneming verstrekt die deze onderneming onder normale marktvoorwaarden niet zou hebben ontvangen. Gezien hun aard zullen deze maatregelen waarschijnlijk de mededinging vervalsen. Gelet op de aard van de ondersteuning en gezien het feit dat er binnen de gemeenschappelijke markt handelsverkeer is tussen de lidstaten in de bedrijfstakken waartoe de begunstigde onderneming behoort, vallen de betreffende steunmaatregelen onder de bepalingen van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag. De maatregelen vormen dus steun.

2. Uitzonderingsregeling op grond van artikel 87 van het EG-Verdrag

- (24) In artikel 87, leden 2 en 3, worden de voorwaarden vastgesteld op grond waarvan steun verenigbaar is of als verenigbaar kan worden beschouwd met de gemeenschappelijke markt.
- (25) Beide leningen waren verleend om de herstructurering van NHW tussen 1996 en 1999 te financieren. Dit was ook het geval met de andere herstructureringsmaatregelen die reeds in het kader van Beschikking 2002/377/EG zijn beoordeeld. Net zoals de reeds beoordeelde maatregelen moeten beide leningen dus worden getoetst aan de kaderregeling van 1994, waarin de Commissie uitvoerig de voorwaarden heeft omschreven voor een positieve uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid op grond van artikel 87, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag. Hoewel de onderneming in een in aanmerking komend gebied is gelegen, moet steun ad hoc aan een onderneming in moeilijkheden op grond van deze kaderregeling worden beoordeeld, zelfs indien rekening wordt gehouden met belangen inzake regionale ontwikkeling. In het bijzonder moet de herstructurering leiden tot een economisch levensvatbare onderneming die bijdraagt tot de ontwikkeling van het gebied zonder dat voortdurende steun nodig is⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ PB L 10 van 13.1.2001, blz. 30.

⁽⁸⁾ Zie punt 3.2.3 van de kaderregeling van 1994.

- (26) Zoals reeds is uiteengezet in Beschikking 2002/377/EG, blijkt uit de informatie die door Duitsland is verstrekt, dat alle steun aan de begunstigde onderneming was verstrekt vóór de bekendmaking van de richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden van 1999⁽⁹⁾ (hierna „de richtsnoeren van 1999” genoemd). Volgens punt 7.5 van de richtsnoeren van 1999 is de kaderregeling van 1994 van toepassing op de betreffende maatregelen.
- (27) Voorts wordt opgemerkt dat de maatregelen een onderdeel vormen van een herstructureeringsplan dat de Commissie reeds had beoordeeld in haar Beschikking 2002/377/EG.
- a) *Herstel van de levensvatbaarheid*
- (28) Volgens de kaderregeling van 1994 dient het herstructureringsplan de levensvatbaarheid binnen een redelijk tijdsbestek te herstellen. Na de herstructurering moet de onderneming op eigen kracht op de markt kunnen concurreren.
- (29) In Beschikking 2002/377/EG heeft de Commissie de herstructureringssteun al beoordeeld in het licht van dit criterium. Zij kwam tot de conclusie dat niet was voldaan aan het levensvatbaarheids criterium van de kaderregeling van 1994, aangezien het herstructureringsplan niet geschikt werd bevonden om de levensvatbaarheid van de onderneming op lange termijn te herstellen. Deze conclusie was gebaseerd op de vaststelling dat:
- a) de omzet die in het plan werd beoogd, te hoog was geraamd;
- b) de vaste kosten — een van de redenen voor het eerste falen — onvoldoende werden aangepakt in het plan;
- c) de inkrimping van het personeel van 203 tot 177 werknemers onvoldoende was om de personeelskosten te drukken;
- d) de in het plan geraamde overige exploitatiekosten, met name de hoge onderhoudskosten, buitensporig hoog waren.
- (30) Aangezien beide leningen voor dezelfde herstructurering en volgens hetzelfde herstructureringsplan werden verleend, kan de Commissie alleen maar haar conclusies herhalen dat de levensvatbaarheid door het plan niet werd gegarandeerd.
- b) *Voorkoming van vervalsing van de mededinging*
- (31) Een andere voorwaarde van de kaderregeling van 1994 is dat maatregelen worden genomen om de nadelige gevolgen van de steun voor de mededinging zoveel mogelijk te beperken. Wanneer de onderneming actief is op markten met overcapaciteit, moet dit leiden tot een vermindering van de productiecapaciteit van de onderneming.
- (32) In dit verband wordt erop gewezen dat NHW — zoals reeds is vastgesteld in Beschikking 2002/377/EG — op het ogenblik dat de steun werd verleend, moest worden beschouwd als een kleine en middelgrote onderneming (KMO). Volgens de kaderregeling van 1994 neemt de Commissie voor steun aan KMO's een minder restrictieve houding aan, in het bijzonder wat capaciteitsverminderingen⁽¹⁰⁾ betreft.
- (33) Rekening houdend met het feit dat de steun werd verleend aan een KMO met een bijzonder klein marktaandeel, komt de Commissie tot de conclusie dat de steun aan NHW de mededinging niet buitensporig kon vervalsen in de zin van de kaderregeling van 1994.

⁽⁹⁾ PB C 288 van 9.10.1999, blz. 2.

⁽¹⁰⁾ Punt 3.2.4 van de kaderregeling.

- c) *De vraag of de steun in verhouding staat tot de kosten en baten van de herstructurering*
- (34) In de kaderregeling van 1994 wordt bepaald dat de steun tot het voor de uitvoering van de herstructurering strikt noodzakelijke minimum beperkt moet blijven.
- (35) In Beschikking 2002/377/EG kwam de Commissie tot de conclusie dat op twee punten niet was voldaan aan het evenredigheids criterium.
- (36) Ten eerste moet de begunstigde onderneming op grond van het evenredigheids criterium een belangrijke bijdrage leveren aan de herstructurering die uit eigen of met externe middelen tegen markt-tarieven moet worden gefinancierd. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat de investeerder daadwerkelijk een bijdrage leverde van 0,5 miljoen DEM. Aangezien tijdens de onderzoeksprocedure geen nadere gegevens over de voorwaarden van de leasingovereenkomst (maatregel 9 in tabel 2) werden verstrekt, kon de Commissie niet beoordelen of deze bijdrage tegen marktvoorwaarden tot stand was gekomen. Desondanks werd bij de beoordeling van de belangrijkheid van de bijdrage van de begunstigde onderneming de leasingovereenkomst als onbelangrijk beschouwd.
- (37) Voorts konden de andere bijdragen niet als bijdragen van de begunstigde onderneming worden beschouwd. Aangezien ondanks het bevel tot het verstrekken van inlichtingen geen nadere gegevens over de KfW-leningen (maatregel 7 in tabel 2) werden meegedeeld, kon de Commissie niet beoordelen of deze bijdragen tegen marktvoorwaarden tot stand waren gekomen. Hetzelfde argument gold ook voor het krediet van NordLB (maatregel 8 in tabel 2). De cashflow (maatregel 10 in tabel 2) kon niet worden beschouwd als een bijdrage van de begunstigde onderneming, aangezien deze grotendeels werd verkregen dankzij vroegere staatssteun. Bovendien was deze cashflow in 1996 toen het herstructureringsplan werd opgesteld, nog niet gegenereerd en was deze dus onzeker.
- (38) Derhalve kunnen deze bijdragen niet beschouwd worden als bijdragen van de begunstigde onderneming en kan er dus bij de beoordeling van de evenredigheid van de steun geen rekening mee worden gehouden. De herstructureringskosten bedroegen dus 16,46 miljoen DEM, waarbij 9,707 miljoen DEM of 58,9 % afkomstig was van overheidsinstellingen en 1,679 miljoen DEM of 10,2 % van de investeerder (mogelijkerwijs slechts 0,5 miljoen DEM of 3 %). Derhalve concludeerde de Commissie dat de bijdrage van de begunstigde onderneming niet als belangrijk kan worden beschouwd in de zin van de kaderregeling van 1994.
- (39) Volgens de laatste gegevens die door Duitsland werden meegedeeld, is maatregel 9 in tabel 2 nooit ten uitvoer gelegd. In tegenstelling tot de toelichtingen en opmerkingen in Beschikking 2002/377/EG is geen bijdrage tot de herstructurering ten belope van dit bedrag geleverd.
- (40) Volgens de laatste gegevens zijn de maatregelen 7 en 8 in tabel 2 ter waarde van 2 428 636 EUR (4,75 miljoen DEM) met openbare middelen gefinancierd en bevatten zij een rentesubsidie van 11 496 EUR. Bijgevolg kunnen deze maatregelen, waaraan overheidssubsidies zijn gekoppeld, niet als particuliere bijdragen worden beschouwd.
- (41) Rekening houdend met de laatste gegevens zijn er dus nog meer goede redenen om de bijdragen van de begunstigde onderneming niet als aanzienlijk te beschouwen in de zin van de kaderregeling van 1994.
- (42) Ten tweede wordt op basis van de kaderregeling van 1994 onder de evenredigheidsvereiste ook verstaan dat aan investeringen slechts steun mag worden verleend indien deze steun noodzakelijk is voor de herstructurering. Anders is de steun niet beperkt tot het strikt noodzakelijke. In het besluit tot inleiding van de procedure betwijfelde de Commissie of de steun beperkt was tot het strikt noodzakelijke, aangezien de onderneming tijdens de herstructurering een deelneming van 20 % had verworven in Eigenguss Torgelow GmbH. Aangezien ondanks het bevel tot het verstrekken van inlichtingen geen gegevens over de redenen van deze deelneming werden meegedeeld, kan de Commissie niet beoordelen of deze acquisitie noodzakelijk was voor de herstructurering in 1996. Derhalve stelde de Commissie in Beschikking 2002/377/EG vast dat de steun niet tot een minimum was beperkt. In het kader van deze beschikking moet deze beoordeling worden bevestigd.

V. CONCLUSIE

- (43) Gelet op het voorgaande kan worden vastgesteld dat de aan NHW verleende steun ten eerste niet voldoet aan de evenredigheidsvereiste en ten tweede niet gekoppeld was aan een uitvoerbaar herstructureringsplan dat de onderneming de mogelijkheid zou geven na de herstructurering op eigen kracht te concurreren. De Commissie komt dus tot het besluit dat de steun niet voldoet aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in de kaderregeling van 1994 en bijgevolg niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De staatssteun ten belope van 1 402 985 EUR die Duitsland in de vorm van leningen van de Wagnisbeteiligungsgesellschaft (participatiemaatschappij) en het Landesförderinstitut (regionale ontwikkelingsmaatschappij) aan Neue Harzer Werke GmbH heeft verstrekt, is onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt.

Artikel 2

1. Duitsland neemt alle nodige maatregelen om de in artikel 1 genoemde en onrechtmatig verleende steun van de begunstigde terug te vorderen.

2. De terugvordering dient onverwijld en in overeenstemming met de nationaal rechtelijke procedures te geschieden, voorzover die procedures een onverwijld en daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de beschikking mogelijk maken. De terug te vorderen steun omvat rente vanaf de datum waarop de onrechtmatige steun voor de begunstigde beschikbaar was, tot de datum van terugbetaling van de steun. De rente wordt berekend op grond van de referentierentevoet welke wordt gehanteerd voor de berekening van het netto-subsidie-equivalent in het kader van regionale steunregelingen.

Artikel 3

Duitsland deelt de Commissie binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van deze beschikking mee welke maatregelen het heeft genomen om hieraan te voldoen.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de Bondsrepubliek Duitsland.

Gedaan te Brussel, 10 december 2003.

Voor de Commissie
Mario MONTI
Lid van de Commissie

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 9 maart 2004****betreffende een door Oostenrijk ten uitvoer gelegde steunregeling inzake de energiebelastingrestitutie voor aardgas en elektriciteit in 2002 en 2003***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2004) 325)***(Slechts de tekst in de Duitse taal is authentiek)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2005/565/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

- (5) Bij schrijven van 4 juli 2003, dat door de Commissie op dezelfde dag werd geregistreerd (A/34759), heeft Oostenrijk op de inleiding van de procedure gereageerd.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 88, lid 2,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en met name op artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de genoemde artikelen ⁽¹⁾ te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken, en gezien deze opmerkingen,

Overwegende hetgeen volgt:

- (6) Op 12 augustus 2003 ontving de Commissie opmerkingen van de Vereinigung der österreichischen Industrie, op 18 augustus 2003 van het Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H. en op 14 augustus 2003 van Jungbunzlauer Ges.m.b.H.. De opmerkingen van de Oostenrijkse Bundesarbeitskammer werden bij schrijven van 21 november 2003 ingetrokken.

- (7) Alle opmerkingen werden binnen de gestelde termijn ontvangen ⁽²⁾. De Commissie heeft de opmerkingen doorgezonden naar Oostenrijk, dat er evenwel niet op reageerde.

I. PROCEDURE

- (1) Op 8 oktober 2002 is wet nr. 158/2002 bekendgemaakt in het Oostenrijkse staatsblad. Artikel 6 van deze wet wijzigt de energiebelastingrestitutiewet van 1996.

- (2) Bij schrijven van 30 april 2003 heeft de Commissie Oostenrijk op de hoogte gebracht van haar besluit de procedure van artikel 88, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden vanwege de in deze wetten vervatte staatssteun.

- (3) Op 20 augustus 2003 is wet nr. 71/2003 bekendgemaakt in het Oostenrijkse staatsblad. Artikel 54, lid 6, van deze wet verlengt de energiebelastingrestitutiewet van 1996, als gewijzigd bij wet nr. 158/2002, tot 31 december 2003.

- (4) Het besluit van de Commissie tot inleiding van de procedure is in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekendgemaakt ⁽²⁾. De Commissie heeft alle andere belanghebbenden uitgenodigd hun opmerkingen over de betrokken steunmaatregel te maken.

- (8) Bij schrijven van 5 december 2003, dat door de Commissie op 8 december 2003 werd geregistreerd (A/38575), heeft Oostenrijk nadere informatie verstrekt over de uitvoering van de energiebelastingrestitutie in 2002 en 2003.

II. GEDETAILEERDE BESCHRIJVING VAN DE STEUN

- (9) Volgens het Elektrizitätsabgabegesetz en het Erdgasabgabegesetz, die beide op 1 juni 1996 werden vastgesteld, wordt elektriciteits- en aardgasbelasting geheven op de levering van elektrische energie en aardgas (behalve aan elektriciteits- en aardgasmaatschappijen en andere wederverkopers), het verbruik van elektrische energie en aardgas door elektriciteits- en aardgasmaatschappijen en het verbruik van zelf geproduceerde of in het belastinggebied ingevoerde elektrische energie en aardgas.

⁽¹⁾ PB C 164 van 15.7.2003, blz. 2.

⁽²⁾ Zie voetnoot 1.

⁽³⁾ Overeenkomstig Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden (PB L 124 van 8 juni 1971, blz. 1), en vooral artikel 3 hiervan, liep de termijn voor het indienen van opmerkingen af op 18 augustus 2003.

- (10) De belasting is normaal verschuldigd door de leverancier van elektrische energie of aardgas. De ontvanger van de energielevering dient de belastingschuldige de aangerekende energiebelasting te vergoeden. De leverende onderneming moet het bedrag aan energiebelasting dat een ontvanger van een levering moet betalen, ten laatste in de jaarlijkse afrekening duidelijk bekend maken aan de ontvanger.
- (11) De belasting op elektrische energie bedraagt in de onderzochte periode 0,015 EUR/kWh. De belasting op aardgas bedraagt 0,0436 EUR/m³.
- (12) Naar aanleiding van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in de zaak C-143/99 (hierna „arrest Adria-Wien” genoemd) in het kader van een verzoek om een prejudiciële beslissing ⁽⁴⁾ heeft Oostenrijk de wet inzake de energiebelastingrestitutie van 1996 gewijzigd bij wet nr. 158/2002, dat in artikel 6 bepaalt dat alle ondernemingen vanaf 1 januari 2002 aanspraak kunnen maken op restitutie van de energiebelasting op aardgas en elektrische energie, indien deze in totaal meer dan 0,35 % van de nettoproductiewaarde bedraagt. De nettoproductiewaarde wordt gedefinieerd als het verschil tussen de omzet, zoals bedoeld in §1, lid 1, onder 1 en 2, van de wet van 1994 inzake de belasting op de omzet (Umsatzsteuergesetz), en de omzet die bij de onderneming wordt bereikt, zoals bedoeld in §1, lid 1, onder 1 en 2, van dezelfde wet. In het Umsatzsteuergesetz van 1994 wordt deze omzet gedefinieerd als de leveringen en andere diensten die ondernemers in het binnenland tegen vergoeding uitvoeren. De wet sluit het eigen verbruik in, maar import uit. De eerste 363 EUR wordt niet gerestitueerd.
- (13) De belastingrestitutie was van toepassing van 1 januari 2002 tot 31 december 2003.
- (14) De betaalde restituties belopen minimaal 33 miljoen EUR/jaar.
- (15) De Commissie heeft de procedure ingeleid omdat twijfels bestonden over de vraag of bij deze maatregel sprake was van staatssteun en of deze vermoede steun verenigbaar was met de gemeenschappelijke markt. Volgens de Commissie bevoordeelde het systeem van belastingrestitutie de facto energie-intensieve ondernemingen en was derhalve selectief. De Commissie betwijfelde of de vermoede steun verenigbaar was met de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ Arrest van 8 november 2001, Adria-Wien Pipeline GmbH en Wiertersdorfer & Peggauer Zementwerke Ges.m.b.H. tegen Finanzlandesdirektion für Kärnten, Jurispr. 2001, blz. I-8365. Het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof stelde het Hof van Justitie twee prejudiciële vragen:

- 1) Moeten wettelijke maatregelen van een lidstaat die voorzien in gedeeltelijke restitutie van energieheffingen op aardgas en elektriciteit, doch enkel voor ondernemingen die zich aantoonbaar hoofdzakelijk bezighouden met de productie van stoffelijke economische goederen, worden gekwalificeerd als staatssteun in de zin van artikel 92 van het EG-Verdrag?
- 2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord: moet een dergelijke wettelijke maatregel ook dan als steun in de zin van artikel 92 van het EG-Verdrag worden gekwalificeerd, wanneer hij van toepassing is op alle ondernemingen, ongeacht of zij zich aantoonbaar hoofdzakelijk bezighouden met de productie van stoffelijke economische goederen?

⁽⁵⁾ PB C 37 van 3.2.2001, blz. 3.

III. OPMERKINGEN VAN BELANGHEBBENDEN

Opmerkingen van de Oostenrijkse industriëlevereniging

- (16) Volgens de Vereinigung der österreichischen Industrie is de maatregel niet selectief en vormt dus geen staatssteun. Oostenrijk heeft het vonnis Adria-Wien van het Hof van Justitie omgezet, waarin is gesteld dat nationale maatregelen die voorzien in een restitutie van energieheffingen op aardgas en elektriciteit geen steunmaatregelen zijn, „indien zij van toepassing zijn op alle ondernemingen op het nationale grondgebied, ongeacht de aard van hun activiteiten”. Het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof heeft de tweede prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie gemotiveerd door erop te wijzen dat Oostenrijk genoopt zou kunnen worden de energiebelastingrestitutie uit te breiden naar alle ondernemingen. Het Hof van Justitie was zich dus ten volle bewust van de functie van de restitutieregeling en heeft beslist de mogelijke juridische gevolgen in Oostenrijk in overweging genomen. Van essentieel belang is derhalve enkel de vraag of onderscheid wordt gemaakt met betrekking tot de steun.
- (17) De Vereinigung der österreichischen Industrie is van mening dat de maatregel de facto niet selectief is. Het aantal begunstigde ondernemingen ligt wellicht tussen 2 500 en 3 000; zij kunnen tot eender welke economische sector behoren en eender welke omvang hebben.
- (18) Bovendien zou de maatregel niet slechts bestemd zijn voor ondernemingen met een hoog energieverbruik. De belastingrestitutie wordt berekend op grond van de nettoproductiewaarde. Deze waarde is afhankelijk van de economische toestand van een onderneming. Verliezen of hoge investeringen leiden tot een lagere nettoproductiewaarde. In dergelijke gevallen ontvangen ook ondernemingen met een laag energieverbruik een restitutie van de energiebelasting. Over een langere periode gaat het niet altijd om dezelfde groep begunstigten.
- (19) De Vereinigung der österreichischen Industrie vindt de vergelijkingen die de Commissie maakt met andere gevallen, waarin een maatregel weliswaar volgens de regel van de wet niet selectief was, maar de facto toch selectief was, niet van toepassing. In de aangehaalde gevallen was de subsidiëring gericht op grote industriële ondernemingen, ten dele zelfs een concrete onderneming. De Oostenrijkse maatregel beperkt de doelgroep evenwel niet op grond van omvang, sector, activiteit of geïnvesteerd bedrag.
- (20) Wat betreft de verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt, stelt de Vereinigung der österreichischen Industrie vast dat het hanteren van de minimumbelastingniveaus, zoals voorgeschreven in Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit ⁽⁶⁾ (hierna „energiebelastingrichtlijn” genoemd), beschouwd moet worden als een essentieel onderdeel van de belasting.

⁽⁶⁾ PB L 283 van 31.10.2003, blz. 51.

Opmerkingen van het Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H.

- (21) Het Stahl- und Walzwerk Marienhütte Ges.m.b.H. beschrijft de economische context voor de energiebelasting, in het bijzonder voor de staalsector, en stelt dat het hanteren van de normale Oostenrijkse energiebelastingstarieven voor energie-intensieve ondernemingen tot gevolg zou hebben dat de productie in Oostenrijk onmiddellijk zou worden stilgelegd.
- (22) Het correctiemechanisme voor energie-intensieve ondernemingen heeft geen negatieve gevolgen voor het regelend effect van het energiebelastingstelsel. De energiekosten zijn op zichzelf voldoende stimulans om alle mogelijke vervangingsmaatregelen te treffen en de energiebelasting draagt daar niet extra toe bij. Hiermee moet rekening worden gehouden, wanneer wordt nagegaan of de maatregel kan worden verantwoord op grond van de aard van het belastingstelsel.
- (23) Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in zaak C-143/99 blijkbaar ook een standpunt willen innemen over het verschil tussen energie-intensieve en andere ondernemingen. Anders had het de tweede prejudiciële vraag van het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof niet beantwoord, want deze vraag was voor de besluitvorming in de bij de Oostenrijkse rechter ahangige zaak niet relevant.
- (24) Zelfs wanneer een maatregel als staatssteun wordt beschouwd, dient de Commissie het gewettigd vertrouwen van de betrokken ondernemingen te respecteren. Deze ondernemingen kunnen zich beroepen op een wet die in Oostenrijk uitdrukkelijk werd ingesteld om het vonnis Adria-Wien om te zetten. Van een onderneming kan niet worden verwacht dat zij zich grondiger dan een bonafide wetgever buigt over kwesties van Europees recht. Bovendien heeft het Hof van Justitie zelf als Europese instelling gewettigd vertrouwen gewekt door de tweede prejudiciële vraag van het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof te beantwoorden.
- (25) Jungbunzlauer Ges.m.b.H. stelt in zijn opmerkingen dat de energiebelastingrestitutie geen steun is in de zin van een rechtstreekse betaling door de staat. De economische last van de energiebelasting moet bij de eindverbruiker liggen. Hiertoe heeft de wetgever verscheidene opties. Met het oog op een eenvoudigere administratie wordt de belasting geheven bij de energieleverancier. De ondernemingen zouden de belasting samen met de energieprijzen aan de leveranciers betalen en nadien zou de staat het teveel betaalde bedrag restitueren. Vanwege deze structuur is in de wet inzake de energiebelastingrestitutie sprake van een restitutie. De wetgever had ook kunnen beslissen de energiebelasting rechtstreeks bij de eindverbruiker te heffen. In dat geval was een restitutie overbodig geweest.
- (26) De nationale wetgever heeft het recht de belastingdruk te beperken. De bovengrens die wordt bepaald door het criterium van 0,35 % van de nettoproductiewaarde is niet relevant voor de wetgeving inzake staatssteun, maar legt de belastingdruk voor industrieel verbruik van energie vast op 0,35 % van de nettoproductiewaarde. Hetzelfde geldt voor de geplande minimale belasting van 363 EUR.
- (27) Het Europees Hof van Justitie heeft in zijn arrest Adria-Wien geoordeeld over de Oostenrijkse maatregel in haar geheel. Indien het Hof dit niet had gewild, had het eerst gevraagd of de energiebelastingrestitutie noodzakelijk selectief is en daarna of de uitsluiting van dienstverlenende onderneming voor deze restitutie leidt tot selectiviteit. Voorts werd in punt 36 van het arrest vastgesteld dat de Oostenrijkse maatregel, waarvan het Hof van Justitie volledig op de hoogte was, geen steunmaatregel is.
- (28) De maatregel is niet selectief, want het gaat om een algemene economische maatregel. Deze opvatting werd gedeeld door de advocaat-generaal in zaak C-143/99.
- (29) De maatregel vervalst de mededinging niet en beïnvloedt het handelsverkeer niet ongunstig.
- (30) Soortgelijke maatregelen zijn er ook in andere lidstaten. Bovendien is in de richtlijn inzake de belasting van energieproducten eveneens voorzien in belastingverminderingen en -restituties om investeringen en banen te beschermen.

IV. OPMERKINGEN VAN OOSTENRIJK

Oostenrijk beschouwt de energiebelastingrestitutie als algemene maatregel

- (31) Bij schrijven van 4 juli 2003 dat de Commissie op 4 juli 2003 ontving, bevestigde Oostenrijk zijn standpunt dat de energiebelastingrestitutie een algemene maatregel is. Samen met de tweede prejudiciële vraag heeft het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof ook zijn motivering verklaard: indien de oorspronkelijke maatregel een steunmaatregel is, kan het Verfassungsgerichtshof de beperking opheffen dat de begunstigde ondernemingen zich hoofdzakelijk moeten bezighouden met de productie van stoffelijke economische goederen. Het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof wilde weten of door de opheffing van die beperking een onwettige steunmaatregel zou ontstaan of worden uitgebreid. Het Europees Hof van Justitie was zich hiervan bewust, aangezien in het verslag van rapporteur Wathelet is vermeld dat het Verfassungsgerichtshof ervan uitgaat dat bij een opheffing van de beperking een uitbreiding naar alle ondernemingen slechts toegestaan is wanneer dit geen nieuwe steunmaatregel is, die van tevoren moet worden aangemeld. Anders zou de tweede prejudiciële vraag louter theoretisch geweest zijn, en had het Hof van Justitie deze moeten afwijzen.

(32) Bijgevolg heeft het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof enkel de beperking tot de oorspronkelijke kring van begunstigden opgeheven en niet de hele wet inzake energiebelastingrestitutie.

(33) Om deze redenen kan niet worden beweerd dat het Hof van Justitie niet of fout geïnformeerd was over de structuur van de Oostenrijkse maatregel. Het Hof heeft in tegendeel in punt 7 van het vonnis het Oostenrijkse systeem correct beschreven en in punt 36 op de tweede vraag geantwoord dat „nationale maatregelen als die welke in de hoofdgedingen aan de orde zijn, geen steunmaatregelen zijn”.

Oostenrijk kondigt aan de energiebelastingrestitutie met terugwerkende kracht te veranderen

(34) Bij schrijven van 5 december 2003 deelde Oostenrijk de Commissie mee dat het ministerie van Financiën het Oostenrijkse parlement zal voorstellen de energiebelastingrestitutie op elektriciteit en aardgas voor beide groepen rechthebbenden te wijzigen met terugwerkende kracht.

(35) Ondernemingen die tot 31 december 2001 niet in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, zullen recht krijgen op een volledige restitutie van het deel van de belasting dat hoger is dan 0,35 % van hun nettoproductiewaarde in 2002. In 2003 zullen deze ondernemingen 20 % van de nationale belastingtarieven voor aardgas en elektriciteit betalen. Met deze minimumbelasting worden de minimumtarieven van de op 1 januari 2004 in werking tredende energiebelastingrichtlijn gerespecteerd. In overeenstemming met de richtlijn bedraagt de minimumbelasting in verhouding tot de nationale belasting ongeveer 3,3 % voor elektriciteit en ongeveer 14 % voor aardgas.

(36) Ondernemingen die voor 31 december 2001 wel in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, betalen in 2002 en 2003 120 % van de minimumbelasting voor aardgas en elektriciteit, zoals bepaald in bijlage I, tabel C, van de energiebelastingrichtlijn („120 %-bepaling”). 120 % van het minimumbelastingniveau voor aardgas en elektriciteit komt statistisch overeen met de gemiddelde belastingdruk voor ondernemingen volgens de energiebelastingrichtlijn, met inbegrip van de belasting voor elektriciteit, aardgas en steenkool. De 120 %-bepaling zal leiden tot een extra belastingdruk van ongeveer 10 tot 15 % van de actuele nettobelastingopbrengst. De extra druk is niet zo hoog,

aangezien de meeste betrokken ondernemingen volgens de geldende regels reeds aanzienlijk meer dan 120 % betalen. De ondernemingen waarbij de 120 %-bepaling leidt tot een hogere belastingdruk, zullen gemiddeld evenwel ongeveer 50 % meer betalen dan voorheen, enkele zelfs veel meer.

(37) Oostenrijk heeft de Commissie meegedeeld dat alle lopende betalingen onmiddellijk na de inleiding van de formele procedure werden opgeschort. Het kon echter niet vertellen hoeveel ondernemingen een deel van de reeds betaalde restitutie terug zouden moeten betalen en om welke bedragen het gaat. Oostenrijk bevestigde dat de geldende EU-referentientarieven zouden worden toegepast op alle terugbetalingen.

V. BEOORDELING VAN DE STEUNMAATREGEL

Beoordeling voor 2002 en 2003

(38) Hoewel de ingeleide procedure betrekking heeft op de bepalingen van wet nr. 158/2002 die in 2002 van toepassing waren, acht de Commissie het verantwoord ook 2003 te onderzoeken, zonder een afzonderlijk besluit te nemen over de uitbreiding van de formele onderzoeksprocedure tot dat jaar. De Commissie stelt vast dat wet nr. 71/2003 de bij wet nr. 158/2003 ingevoerde bepalingen volledig ongewijzigd laat. Derhalve zijn de in 2002 en 2003 geldende bepalingen identiek. De Commissie is derhalve van mening dat de betrokkenen de mogelijkheid hadden opmerkingen te maken over alle aspecten die relevant zijn voor de beoordeling van de regeling.

(39) Oostenrijk liet de verlenging in werking treden na het besluit van de Commissie om de formele onderzoeksprocedure in te leiden. Dit kan worden vergeleken met de situatie waarin een lidstaat rechtsregels waarover een procedure wegens verdragsschending is ingeleid, wijzigt, maar daardoor niet alle vermoedelijke inbreuken uit de weg ruimt en de in het met redenen omkleed advies beschreven toestanden handhaaft na het ontvangen van dat advies. In dergelijke gevallen staat het Hof de Commissie toe de procedure voort te zetten en de conclusies aan te passen aan de veranderde omstandigheden ⁽⁷⁾.

(40) In zijn schrijven van 5 december 2003 verwees Oostenrijk uitdrukkelijk naar de tijd van 1 januari 2002 tot 31 december 2003 en oefende dus zijn rechten op verdediging voor de gehele periode uit.

⁽⁷⁾ Zie arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 17 november 1992 in zaak C-105/91, Commissie/Griekenland, Jurispr. 1992, blz. I-5871; arrest van 10 september 1996 in de zaak C-11/95, Commissie/België, Jurispr. 1996, blz. I-4415; arrest van 9 januari 1999 in de zaak C-365/97, Commissie/Italië, Jurispr. 1999, blz. I-7773 en arrest van 4 februari 1988 in de zaak 113/86, Commissie/Italië, Jurispr. 1988, blz. 607.

- (41) In de praktijk konden ook derden opmerkingen maken over de toepassing van de regeling zowel in 2002 als in 2003. De Vereinigung der österreichischen Industrie diende weliswaar haar schriftelijke opmerkingen over de energiebelastingrestitutie voor 2002 op 12 augustus in, dat wil zeggen vóór de publicatie van wet nr. 71/2003 betreffende de verlenging van de energiebelastingrestitutie, maar nadien was zij vertegenwoordigd bij meerdere besprekingen tussen de Commissie en de Oostenrijkse regering en maakte hierbij ook over 2003 haar standpunt bekend. Daardoor werd haar recht op het maken van opmerkingen gerespecteerd.
- (42) In de opmerkingen van Jungbunzlauer Ges.m.b.H. van 14 augustus 2003 wordt de onderneming beschreven en vastgesteld dat de gegevens in het bijzonder (ook) voor 2002 gelden. De onderneming gaf een opmerking over de vraag of er sprake is van een steunmaatregel en gebruikte argumenten die in wezen onafhankelijk zijn van het jaar van toepassing. Daardoor werd het recht op het maken van opmerkingen gerespecteerd.
- (43) Marienhütte Ges.m.b.H. gaf zijn mening over de inleiding van de procedure op 18 augustus 2003, dus ook vóór de publicatie van wet nr. 71/2003. Zijn opmerkingen zijn eveneens in wezen onafhankelijk van het jaar van toepassing van de bepalingen inzake energiebelastingrestitutie. Derhalve werd het recht op het maken van opmerkingen gerespecteerd.
- (44) De Commissie heeft geen laattijdige opmerkingen ontvangen en evenmin werd na het verstrijken van de termijn die was vastgelegd in het besluit tot inleiding van de procedure, een aanvraag tot het voorleggen van opmerkingen ingediend.
- Aanwezigheid van steun**
- (45) Na grondig onderzoek komt de Commissie tot de conclusie dat de voorgenomen maatregel staatssteun is zoals bedoeld in artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag.
- (46) Zelfs wanneer de belastingrestitutie voor alle ondernemingen geldt die de drempelwaarde van 0,35 % van de nettoproductiewaarde bereiken, komt zij volgens de Commissie in feite ondernemingen ten goede die veel energie verbruiken in verhouding tot hun nettoproductiewaarde en is derhalve selectief.
- (47) Volgens de Commissie heeft het Hof van Justitie in zaak C-143/99 geen uitspraak gedaan over alle aspecten van de oorspronkelijke regeling inzake belastingrestitutie, maar louter over de beperking tot ondernemingen die zich hoofdzakelijk bezighouden met de productie van stoffelijke economische goederen. Voor de beantwoording van de beide prejudiciële vragen van het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof hoefde het Hof geen andere aspecten van de maatregel te beoordelen. De vragen hadden geen betrekking op het Oostenrijkse systeem in zijn geheel, maar vooral op het beperkte toepassingsgebied. Er kan niet van worden uitgegaan dat het Hof, enkel omdat ruimere informatie beschikbaar was, impliciet een standpunt innam over een vraag, die niet was gesteld. Het Hof refereerde in zijn arrest algemeen aan „nationale bepalingen die in restitutie van energieheffingen voorzien”. Indien het Hof het over alle aspecten van de Oostenrijkse maatregel had willen hebben, kan ervan worden uitgegaan dat het dit explicieter had gedaan.
- (48) De Commissie is het niet eens met het standpunt dat het Hof de tweede prejudiciële vraag van het Oostenrijkse Verfassungsgerichtshof niet zou hebben beantwoord, indien het niet de bedoeling had gehad alle aspecten van de energiebelastingrestitutie te behandelen. Het Hof beantwoordde de tweede prejudiciële vraag als eerste. Deze vraag had geen betrekking op de aanhangige zaak. Daarom plaatste het Hof blijkbaar zijn antwoord op de eerste vraag betreffende de concrete situatie in een veeleer algemene context en antwoordde op grond van de vaste rechtspraak dat een maatregel van een staat die zonder onderscheid alle ondernemingen op het nationale grondgebied begunstigt, geen staatssteun kan zijn.
- (49) Uit precedenten blijkt dat de effecten van een maatregel selectief kunnen zijn, ook al is ze wettelijk van toepassing op alle economische sectoren. Dit zijn voorbeelden hoe een feitelijke selectiviteit kan ontstaan. Het klopt dat de onderzochte maatregel niet voorziet in beperkingen volgens omvang, sector, activiteit of geïnvesteerd bedrag van de onderneming. De drempelwaarde leidt er evenwel toe dat de maatregel in feite afgestemd is op energie-intensieve ondernemingen. De Vereinigung der österreichischen Industrie stelt weliswaar dat ook ondernemingen met een laag energieverbruik belastingrestitutie kunnen genieten, wanneer zij grote investeringen doen of veel verlies maken, maar dit argument wordt niet nader toegelicht. Tijdens de formele onderzoeksprocedure werden de effecten van verscheidene voorgestelde oplossingen veeleer verklaard met behulp van voorbeelden van ondernemingen in energie-intensieve sectoren. Dat wordt ook bevestigd in de opmerkingen van Marienhütte, waarin de maatregel uitdrukkelijk wordt beschreven als correctiemechanisme voor energie-intensieve ondernemingen. Voorts stelt de Commissie vast dat Oostenrijk geen standpunt heeft ingenomen over het argument van de Vereinigung der österreichischen Industrie. Oostenrijk heeft vooral niets gezegd over de feitelijk begunstigden, noch over de vraag of de kring van feitelijk begunstigden significant gewijzigd is na de aanpassing van de wet. Derhalve beschikt de Commissie niet over gegevens waaruit zou kunnen worden besloten dat de effecten van de maatregel wezenlijk verschillen van die van de vóór 1 januari 2002 geldende maatregel, die beperkt was tot ondernemingen die zich hoofdzakelijk bezighouden met de productie van stoffelijke economische goederen. Voorts stelt de Commissie vast dat Oostenrijk de 120 %-bepaling eveneens op grond van een keuze van ongeveer 240 energie-intensieve ondernemingen heeft berekend en stelde dat geen gegevens over alle voor restitutie in aanmerking komende ondernemingen beschikbaar waren. Dit alles wijst er nadrukkelijk op dat de maatregel feitelijk gericht is op energie-intensieve ondernemingen.

- (50) De Commissie is het evenmin eens met het standpunt van Jungbunzlauer Ges.m.b.H. dat het criterium van 0,35 % van de nettoproductiewaarde overeenstemt met een maximale belastingdruk en dat een dergelijke bovengrens niets met staatssteun heeft te maken. Zonder het laatste argument in het algemeen te onderzoeken, kan worden gesteld dat in dit geval het criterium geen algemene maximale belastingdruk voor alle ondernemingen zonder onderscheid vaststelt. In feite moeten ondernemingen de volledige belastingtarieven betalen, behalve wanneer zij een drempelwaarde bereiken die zodanig is bepaald dat hij enkel van toepassing is op energie-intensieve ondernemingen. Door het vaststellen van objectieve criteria, met name een belastingmaximum, voor bepaalde ondernemingen — in dit geval bijzonder energie-intensieve ondernemingen — leidt de maatregel tot een verschillende behandeling. Daarin verschilt zij van de door Jungbunzlauer Ges.m.b.H. vermelde minimumbelasting van 363 EUR, die werkelijk zonder onderscheid voor alle ondernemingen geldt.
- (51) In het besluit over de inleiding van de procedure drukte de Commissie haar twijfels uit of de uitbreiding van het toepassingsgebied de effecten van de maatregel werkelijk zou wijzigen. De Commissie stelt vast dat Oostenrijk noch de belanghebbende partijen gegevens hebben verstrekt die deze twijfels kunnen ontkrachten. In het bijzonder legt Oostenrijk geen cijfers voor, waaruit zou blijken dat aanzienlijk meer ondernemingen in alle economische sectoren gebruik maken van het uitgebreide toepassingsgebied. Volgens de rechtspraak van het Hof is het grote aantal begunstigden van een maatregel in geen geval een bewijs dat de maatregel moet worden beschouwd als algemeen.
- (52) De Commissie houdt er tevens rekening mee dat in verscheidene lidstaten maatregelen met dezelfde effecten van kracht zijn, waarvoor een toelating als staatssteun werd aangevraagd of die de Commissie van ambtswege onderzoekt ⁽⁸⁾.
- (53) De Commissie is de opvatting toegedaan dat de selectiviteit van de maatregel niet gegrond is op de aard en de logica van het belastingstelsel, want zij stemt niet overeen met de systeemimmanente belastinglogica. De restitutie vormt integendeel een duidelijke afwijking van de algemene structuur en werkwijze van het belastingstelsel. Voorts stelt de Commissie vast dat een energiebelasting twee doelstellingen heeft. Ten eerste moeten ondernemingen ertoe worden aangezet energiebesparende maatregelen te nemen. Zelfs wanneer de betrokken ondernemingen reeds dergelijke maatregelen op grote schaal uitvoeren om de energiekosten te beperken, kan niet worden beweerddat de energiebelasting geen extra regelend effect heeft. Energieverbruik is in het algemeen afhankelijk van de technologie en derhalve slechts op korte termijn vastgelegd. Op lange termijn kan worden gerekend op een hogere efficiëntie door technische vooruitgang en innovatie. Bovendien stelt de Commissie vast dat Marienhütte Ges.m.b.H. niet nauwkeuriger heeft geargumenteed waarom een regelend effect zou ontbreken. Ten tweede wordt, ongeacht of het energieverbruik op korte termijn nog meer kan worden beperkt, belasting geheven om de staat algemene middelen te verschaffen, mede gelet op het feit dat energieverbruik maatschappelijke kosten veroorzaakt, waarvoor de staat een oplossing moet vinden. Derhalve kan het niet in overeenstemming zijn met de aard en de logica van het stelsel, dat energie-intensieve ondernemingen, die bij definitie voor vervuiling zorgen, worden vrijgesteld van de energiebelasting.
- (54) De Commissie is het niet eens met het standpunt van Jungbunzlauer Ges.m.b.H. dat de maatregel geen staatssteun zou zijn, indien de wetgever de belasting zou heffen bij de eindverbruiker. De administratieve structuur van de maatregel bepaalt in dit geval niet of er sprake is van staatssteun. Ook al zou de wetgever de belasting onmiddellijk bij de eindgebruiker heffen, zou de vermoedelijke invoering van een verschillende behandeling van verscheidene soorten gebruikers een steunmaatregel zijn.
- (55) Alle andere criteria van staatssteun, zoals bedoeld in artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag, zijn vervuld. De maatregel ontheft de ondernemingen van kosten die zij anders moesten dragen en verschaft hen derhalve een voordeel. De maatregel moet worden toegeschreven aan de staat en wordt gefinancierd uit overheidsmiddelen, aangezien de staat een lagere belastingopbrengst aanvaardt. Daar de belastingrestitutie slechts aan bepaalde ondernemingen wordt verleend, bevoordeelt de maatregel deze ondernemingen in vergelijking met andere, wat de mededinging kan vervalsen. Minstens enkele begunstigden zijn actief in sectoren waarin handel tussen de lidstaten wordt gedreven. Derhalve kan de maatregel negatieve gevolgen hebben voor het handelsverkeer. Tot besluit dient te worden vastgesteld dat de maatregel staatssteun is en moet worden beschouwd als nieuwe steun, daar zij werd ingevoerd na de toetreding van Oostenrijk tot de Europese Unie en op geen enkel tijdstip werd toegestaan door de Commissie.

Verenigbaarheid van de steunmaatregel

- (56) De Commissie heeft de verenigbaarheid van de steunmaatregel onderzocht in het licht van de Communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu (hierna „de kaderregeling” genoemd). In het besluit tot inleiding van de procedure heeft de Commissie het standpunt verdedigd dat bij de toenmalige stand van zaken blijkbaar geen andere uitzonderingsbepaling van artikel 87, leden 2 en 3, van het EG-Verdrag kon worden toegepast. In de loop van de formele onderzoeksprocedure kwamen geen nieuwe aanwijzingen aan de dag, die de in het besluit tot inleiding van deze procedure geuite bezwaren hadden kunnen ontkrachten. Derhalve komt de Commissie tot de volgende conclusie:

⁽⁸⁾ Zie N449/2001 — Duitsland, N123/2000 — Verenigd Koninkrijk, C42/2003 — Zweden.

- (57) Voor ondernemingen die tot 31 december 2001 niet in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, werd door de aanpassing van wet nr. 158/2002 een nieuwe uitzondering van een bestaande belasting ingevoerd. Overeenkomstig punt 51.2 van de kaderregeling kunnen de voorschriften van punt 51.1 slechts van toepassing zijn wanneer de belasting aanzienlijke positieve effecten heeft voor de milieubescherming en uitzonderingen noodzakelijk zijn vanwege een ingrijpende wijziging van de economische omstandigheden, waardoor de ondernemingen in een bijzonder moeilijke concurrentiepositie terecht komen. Oostenrijk heeft niet gezegd of dit het geval was. Evenmin heeft Oostenrijk de belasting aanzienlijk verhoogd, zodat punt 52 van de kaderregeling niet van toepassing is. Onder dergelijke omstandigheden kan een lidstaat alleen belastingverminderingen toestaan in overeenstemming met punt 53, tweede alinea, waarin wordt verwezen naar punten 45 en 46 van de kaderregeling. Conform deze bepalingen is exploitatiesteun voor een duur van vijf jaar toegestaan indien de intensiteit beperkt blijft tot maximaal 50 % van de extra kosten of indien de intensiteit over deze periode van vijf jaar geleidelijk wordt afgebouwd. De Oostenrijkse wet voorziet evenwel noch in een beperking van de belastingrestitutie tot 50 % van de extra kosten, noch in een geleidelijke afbouw.
- (58) Voor de ondernemingen die reeds voor 31 december 2001 in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, blijft het belastingrestitutiesysteem ongewijzigd. Voor deze ondernemingen voorziet de maatregel in een uitzondering op een bestaande belasting welke is ingevoerd bij de goedkeuring van de belasting. De maatregel valt derhalve onder punt 51.2 van de kaderregeling, waarin wordt verwezen naar de verenigbaarheidscriteria van punt 51.1. Van laatstgenoemde bepaling lijkt alleen punt 51.1, onder b), tweede streepje, toepasselijk. Deze bepaling schrijft voor dat de ondernemingen een aanmerkelijk deel van de nationale heffing moeten betalen. Oostenrijk heeft voor de onderzochte periode geen gegevens verstrekt waarmee zou kunnen worden vastgesteld welk deel van de belastingen de betrokken ondernemingen werkelijk moeten betalen. Derhalve kan de Commissie niet besluiten dat de ondernemingen een aanmerkelijk deel van de nationale heffing betalen.
- (59) Gezien het hierboven vermelde komt de Commissie tot het besluit dat de wet van 1996 inzake de energiebelastingrestitutie, dat bij artikel 6 van wet nr. 158/2002 ongewijzigd werd verlengd tot 31 december 2003, de vereisten van de kaderregeling niet vervult en niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.
- energiebelastingrestitutie, is de maatregel in de door Oostenrijk toegezegde gewijzigde vorm verenigbaar met punten 53 en 45 van de kaderregeling. De steun beloopt 100 % van de extra kosten in het eerste jaar en wordt in het tweede jaar verminderd tot 80 %. Tevens wordt ze in de onderzochte tijd lineair afgebouwd. Bovendien is de Commissie van oordeel dat de vermindering de begunstigden in het tweede jaar een belasting som afstaat die nog altijd boven de drempelwaarde ligt die in de energiebelastingrichtlijn wordt opgelegd vanaf 2004.
- (61) Voor ondernemingen die vóór 31 december 2001 in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, is de maatregel volgens de Commissie verenigbaar met punt 51.1, onder b), tweede streepje, van de kaderregeling. Deze bepaling schrijft voor dat de begunstigden een aanmerkelijk deel van de nationale heffing moeten betalen. De reden hiervoor is dat de ondernemingen moeten worden gestimuleerd hun milieuprestaties te verbeteren. Dat blijkt uit de formulering van punt 51.1, onder b), eerste streepje, waarin is bepaald dat een communautaire heffing kan worden verlaagd, indien het bedrag dat na de verlaging door de begunstigden wordt betaald, hoger is dan het communautaire minimum, „en minstens zo hoog dat de ondernemingen worden aangespoord inspanningen te leveren voor de verbetering van de milieubescherming”. Gedurende de onderzochte periode was de Oostenrijkse energiebelasting een nationale heffing; vanaf 1 januari 2004 wordt met de energiebelastingrichtlijn een geharmoniseerde belasting ingevoerd, waarbij minimale belastingtarieven worden vastgesteld voor het gebruik van energieproducten die overeenkomstig de Oostenrijkse energiebelastingwetten worden belast en vergoed. In de energiebelastingrichtlijn wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met milieudoelstellingen (zie in het bijzonder overwegingen 3, 6, 7 en 12). Derhalve is de Commissie van oordeel dat het naleven van de minimumtarieven van de energiebelastingrichtlijn de ondernemingen stimuleert de milieubescherming te verbeteren. Het naleven van de minimumtarieven kan daarom ook als essentieel bestanddeel van de nationale heffing worden gezien, zoals opgelegd in punt 51.1, onder b), tweede streepje, van de kaderregeling. Oostenrijk legt de minimale belastingdruk zo vast dat de minimumbelastingtarieven worden nageleefd, niet alleen voor aardgas en elektriciteit, maar ook voor steenkool, waarvoor tot nog toe in Oostenrijk geen energieheffing werd betaald. Daardoor zorgt Oostenrijk ervoor dat de minimumheffing in 2002 en 2003 overeenstemt met het belastingniveau en dat ook de minimale milieueffecten worden bereikt, waarop de richtlijn in haar geheel gericht is.

Gewettigd vertrouwen

- (60) Voor ondernemingen die tot 31 december 2001 niet in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake
- (62) Wanneer geoordeeld wordt dat onwettig verleende staatssteun niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, moet deze worden teruggevorderd van de ontvanger. Na het terugvorderen van deze steun moet de concurrentiepositie die voor het verlenen ervan bestond, voor zover mogelijk worden hersteld. In artikel 14, lid 1, van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van

(⁹) De Commissie stelt vast dat deze wijzigingen nog niet van kracht zijn geworden.

22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag ⁽¹⁰⁾ is evenwel bepaald: „De Commissie verlangt geen terugvordering van de steun indien zulks in strijd is met een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht.” Volgens de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie en de beschikkingspraktijk van de Commissie is een beschikking tot terugvordering in strijd met het Gemeenschapsrecht wanneer ten gevolge van maatregelen van de Commissie bij de ontvanger van de steun gewettigd vertrouwen kan worden gewekt dat de steun in overeenstemming met het Gemeenschapsrecht werd verleend.

- (63) Een lidstaat dient ervoor te zorgen dat nationale maatregelen in overeenstemming zijn met de mededingingsregels van de Gemeenschap om vervalsing van de mededinging te voorkomen, en dat steunmaatregelen overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag bij de Commissie worden aangemeld en pas worden uitgevoerd nadat ze onderzocht zijn. Principieel kunnen ondernemingen geen gewettigd vertrouwen in onwettige steun hebben. Indien ondernemingen zich met succes zouden kunnen beroepen op een zelfs te goeder trouw ingevoerde nationale wet, die echter niet overeenstemt met de regels inzake staatssteun en dus de mededinging vervalst, zou het doel van een communautaire controle op de staatssteun niet kunnen worden bereikt.

- (64) In zijn arrest Van den Bergh en Jurgens ⁽¹¹⁾ heeft het Hof van Justitie voor recht verklaard:

„Volgens vaste rechtspraak van het Hof kan op het beginsel van bescherming van het gewettigd vertrouwen een beroep worden gedaan door iedere ondernemer bij wie een instelling gegronde verwachtingen heeft opgewekt. Wanneer echter een voorzichtig en bezonnen handelaar de vaststelling van een voor zijn belangen nadelige communautaire maatregel kan voorzien, kan hij zich niet op dit beginsel beroepen wanneer die maatregel wordt vastgesteld.”

- (65) Oostenrijk heeft de Commissie geen argument gegeven waarom de begunstigden gewettigd vertrouwen in de regeling zouden hebben gehad. Volgens de rechtspraak van het Hof moet de Commissie evenwel automatisch rekening houden met uitzonderlijke omstandigheden, die overeenkomstig artikel 14, lid 1, van Verordening (EG) nr. 659/1999 rechtvaardigen dat wordt afgezien van de terugvordering van onwettige staatssteun, indien deze terugvordering in strijd is met een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht, zoals dat van het gewettigd vertrouwen.
- (66) In dit geval neemt de Commissie er enerzijds nota van dat de betrokken binnenlandse maatregel de Oostenrijkse

ondernemingen aanzienlijke lasten oplegde met het oog op de milieubescherming. Een dergelijke belasting zou zonder de in deze beschikking onderzochte restitutie een zware last zijn geweest, in het bijzonder voor energie-intensieve ondernemingen. Bij het opstellen van de binnenlandse maatregel was er geen vaste praktijk voor de juridische beoordeling van uitzonderingen of verminderingen op dergelijke belastingen, die formeel worden toegepast op verscheidene economische sectoren, maar niettemin selectief zijn, aangezien zij eigenlijk bepaalde sectoren feitelijk specifiek bevoordelen. Anderzijds is het mogelijk dat in dit geval de formulering van het antwoord van het Hof van Justitie op de tweede vraag in het arrest Adria-Wien ertoe kon leiden dat een ontvanger van staatssteun te goeder trouw ervan uitging dat de voor de nationale rechter behandelde betwiste nationale maatregelen niet meer selectief zouden zijn en dus geen steunmaatregel meer zouden zijn indien de voordelen zouden worden uitgebreid tot andere sectoren dan de productie van stoffelijke economische goederen. Gelet op deze overwegingen komt de Commissie tot de conclusie dat in dit geval een terugvordering het beginsel van gewettigd vertrouwen zou schenden. In overeenstemming met artikel 14 van Verordening nr. 659/1999 beschikt de Commissie derhalve dat geen terugvordering moet worden gevraagd.

Steun voor de primaire landbouwproductie

- (67) De regeling inzake belastingrestitutie geldt voor land- en bosbouw onder dezelfde voorwaarden als voor de andere begunstigde sectoren. De communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu is niet van toepassing op de landbouw. Bij het beoordelen van sectoroverstijgende steunmaatregelen in het kader van de energiebelasting ⁽¹²⁾ heeft de Commissie evenwel de gelijke behandeling van land- en bosbouw met andere economische sectoren in aanmerking genomen, onder voorbehoud van de algemene richtsnoeren voor staatssteun ten behoeve van het milieu. De argumentatie hierboven geldt dus ook voor de beoordeling van steunmaatregelen voor de landbouw.

VI. CONCLUSIE

- (68) De Commissie stelt vast dat Oostenrijk de wet van 1996 inzake energiebelastingrestitutie, als gewijzigd bij wet nr. 158/2002, die ongewijzigd werd verlengd tot 31 december 2003, onwettig heeft uitgevoerd in strijd met artikel 88, lid 3, van het EG-Verdrag.
- (69) Voor ondernemingen die tot 31 december 2001 niet in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, is de steunmaatregel niet verenigbaar met de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu, met name punten 52 en 45, noch met andere uitzonderingsbepalingen van artikel 87, leden 2 en 3, van het EG-Verdrag.

⁽¹⁰⁾ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1.

⁽¹¹⁾ Arrest van het Hof van Justitie van 11 maart 1987 in zaak 265/85, Van den Bergh en Jurgens BV/Commissie, Jurispr. 1987, blz. 1155, punt 44.

⁽¹²⁾ Zie in het bijzonder beschikkingen van de Commissie over de Duitse ecotaks, NN 47/99 (PB C 166 van 12.6.1999) en de steunzaak N 575/A/99 (PB C 322 van 11.11.2000).

- (70) Voor ondernemingen die reeds voor 31 december 2001 in aanmerking kwamen voor toepassing van de wet inzake energiebelastingrestitutie, is de steunmaatregel niet verenigbaar met de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu, met name punt 51.1, onder b), tweede streepje, noch met andere uitzonderingsbepalingen van artikel 87, leden 2 en 3, van het EG-Verdrag. Daar geen andere verantwoording voor de regeling kan worden ingeroepen, is zij niet verenigbaar met de gemeenschappelijke markt.
- (71) Gelet op de bijzondere omstandigheden van deze zaak en overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999, zal geen terugvordering worden gevraagd.
- (72) De Commissie neemt er kennis van dat de Oostenrijkse regering zich ertoe verbonden heeft de energiebelastingrestitutie met terugwerkende kracht te wijzigen. De Commissie acht de hierboven beschreven wijzigingen verenigbaar met de communautaire kaderregeling inzake staatssteun ten behoeve van het milieu, met name punt 52, juncto 45 en 51.1, onder b), tweede streepje,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De belastingrestitutie die Oostenrijk in 2002 overeenkomstig de wet van 1996 inzake energiebelastingrestitutie, als gewijzigd bij wet nr. 158/2002, heeft verleend en ongewijzigd heeft verlengd

tot 31 december 2003, is een onwettige en niet met de gemeenschappelijke markt verenigbare staatssteun.

Artikel 2

Oostenrijk stelt de in artikel 1 vermelde steunmaatregel buiten werking, voor zover deze nog gevolgen heeft.

Artikel 3

Oostenrijk neemt alle nodige maatregelen om de maatregel met terugwerkende kracht aan te passen, zoals de Oostenrijkse autoriteiten in hun schrijven van 5 december 2003 hebben toegezegd.

Artikel 4

Oostenrijk deelt de Commissie binnen twee maanden vanaf de kennisgeving van deze beschikking mee welke maatregelen het heeft genomen om hieraan te voldoen.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot de Republiek Oostenrijk.

Gedaan te Brussel, 9 maart 2004.

Voor de Commissie

Mario MONTI

Lid van de Commissie

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 9 december 2004****in een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de EER-overeenkomst (Zaak C.37.533 — Cholinechloride)***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2004) 4717)***(Slechts de tekst in de Duitse, de Engelse en de Franse taal is authentiek)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2005/566/EG)

Op 9 december 2004 heeft de Commissie een beschikking gegeven in een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag en artikel 53 van de EER-overeenkomst. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 30 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad ⁽¹⁾ publiceert de Commissie hierbij de namen van de partijen en de belangrijkste punten van de beschikking, met inbegrip van de opgelegde sancties, rekening houdend met het rechtmatige belang van ondernemingen bij de bescherming van hun commerciële belangen. Een niet-vertrouwelijke versie van de volledige tekst van de beschikking in de authentieke talen van de zaak en in de werktalen van de Commissie is te vinden op de website van het directoraat-generaal Concurrentie op het volgende adres: http://europa.eu.int/comm/competition/index_nl.html

1. BEKNOPTE BESCHRIJVING VAN DE INBREUK**1. Inleiding**

- (1) Deze beschikking is gericht tot Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemical Internationals BV, Akzo Nobel Chemicals BV en Akzo Nobel Functional Chemicals BV, hoofdelijk aansprakelijk, (hierna „Akzo Nobel” genoemd), BASF AG (hierna „BASF” genoemd), Bioproducts Incorporated (hierna „Bioproducts” genoemd), Chinook Group Limited Partnership en Chinook Group Limited, hoofdelijk aansprakelijk, (hierna „Chinook” genoemd), DuCoa LP (hierna „DuCoa” genoemd) en UCB SA (hierna „UCB” genoemd).
- (2) De adressaten van deze beschikking namen deel aan één enkele voortgezette inbreuk op artikel 81, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (hierna „EG-Verdrag” genoemd) en, vanaf 1 januari 1994, op artikel 53, lid 1, van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (hierna de „EER-overeenkomst” genoemd), die het gehele EER-grondgebied bestreek.
- (3) De Commissie heeft een onderzoek ingesteld naar de wereldwijde cholinechloride-industrie na in april 1999 een verzoek om clementie te hebben ontvangen van de in de Verenigde Staten gevestigde leverancier Bioproducts. Het onderzoek bestreek de periode van 1992 tot eind 1998 (hierna „de onderzochte periode” genoemd).

2. De markt voor cholinechloride

- (4) Cholinechloride behoort tot het B-complex van in water oplosbare vitamines (vitamine B4). Het wordt hoofdzakelijk in de diervoederindustrie gebruikt als een traditioneel toevoegingsmiddel voor met name pluimvee- en varkensvoer om de groei te bevorderen, de sterfte te verminderen, het voerrendement te verbeteren, de eierproductie te verhogen en de kwaliteit van het vlees te verbeteren.
- (5) Aan het begin van de onderzochte periode werd cholinechloride hoofdzakelijk in Europa en Noord-Amerika (Verenigde Staten en Canada) geproduceerd, hoewel China, India, Japan, Korea en Taiwan ook over productiecapaciteit beschikten. De Noord-Amerikaanse producenten voerden uit naar Midden- en Zuid-Amerika, Europa, Zuidoost-Azië en het Verre Oosten. De Europese producenten begonnen naar Midden- en Zuid-Amerika, Afrika, Zuidoost-Azië en het Verre Oosten uit te voeren. De Europese en Noord-Amerikaanse producenten hadden ook productiefaciliteiten in andere delen van de wereld en waren bezig de lokale productie uit te breiden om de vervoers- en opslagkosten te drukken en meer door te dringen op lokale markten. Zo creëerde BASF productiefaciliteiten in Mexico, Brazilië en Thailand, Akzo Nobel en UCB in China, DuCoa in Mexico en Chinook in Singapore.
- (6) De wereldwijde markt voor cholinechloride had in 1997, het laatste volledige jaar van de inbreuk, een omvang van naar schatting 183,7 miljoen EUR, waarbij de EER 52,6 miljoen voor haar rekening nam. De producenten die bij de inbreuk betrokken waren, hadden tijdens de onderzochte periode meer dan 80 % van de wereldmarkt in handen. De Europese producenten hadden bijna 80 % van de EER-markt in handen.

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).

3. Beschrijving van het kartel

- (7) Wat de EER aangaat, opereerde het cholinechloridekartel op twee verschillende, maar nauw met elkaar verbonden niveaus, het mondiale en het Europese niveau. Op het mondiale niveau namen alle producenten tot welke deze beschikking gericht is, tussen juni 1992 en april 1994 deel aan concurrentiebeperkende activiteiten betreffende de EER. Deze activiteiten behelsden de vaststelling en verhoging van de wereldprijzen, de toewijzing van wereldmarkten, de controle over distributeurs en verwerkende bedrijven, alsmede de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie.
- (8) De Noord-Amerikaanse producenten namen niet deel aan een aantal andere concurrentiebeperkende bijeenkomsten die louter bedoeld waren voor de Europese producenten teneinde hun gedrag op de Europese markt te coördineren. Deze bijeenkomsten vonden plaats in de periode van maart 1994 tot oktober 1998. Deze gingen over de vaststelling en verhoging van prijzen (zowel voor de EER als geheel als voor bepaalde nationale markten of individuele afnemers), de toewijzing van individuele afnemers aan de deelnemende ondernemingen, de toewijzing van marktaandeelen aan elke onderneming op de EER-markt als geheel, de controle over distributeurs en verwerkende bedrijven en de uitwisseling van commercieel gevoelige informatie.
- (9) De Commissie is tot de conclusie gekomen dat de afspraken op zowel mondiaal als Europees niveau deel uitmaakten van een algemeen plan dat de hoofdlijnen aangaf voor het optreden van de kartelleden in de EER en hun individuele commerciële gedragingen inperkte omwille van één enkel concurrentiebeperkend, economisch doel, namelijk de vervalsing van de normale concurrentievoorwaarden in de EER voor cholinechloride. De Noord-Amerikaanse producenten namen gedurende enige tijd (van oktober 1992 tot april 1994, een periode van één jaar en zes maanden) deel aan het algemene plan en de Europese producenten gedurende de hele periode (van oktober 1992 tot september 1998, een periode van vijf jaar en elf maanden).

II. GELDBOETEN

1. Verjaringstermijn

- (10) De Noord-Amerikaanse producenten beëindigden hun deelname aan de inbreuk aan het eind van de mondiale bijeenkomst die tussen 14 en 20 april 1994 plaatsvond. Op 26 mei 1999 nam de Commissie de eerste stap om de inbreuk te onderzoeken. Aangezien dit meer dan vijf jaar nadat de Noord-Amerikaanse producenten hun deelname aan de inbreuk hadden beëindigd⁽¹⁾, plaatsvond, kunnen er geen geldboetes worden opgelegd aan de Noord-Amerikaanse producenten, Bioproducts, Chinook en DuCoa.

⁽¹⁾ Zie artikel 1 van Verordening (EEG) nr. 2988/74 van de Raad (PB L 319 van 29.11.1974, blz. 1) en artikel 25 van Verordening (EG) nr. 1/2003.

2. Basisbedrag

Zwaarte van de inbreuk

- (11) De inbreuk bestond in dit geval in de eerste plaats uit geheime afspraken tussen kartelleden om de prijzen in de EER vast te stellen, wat gepaard ging met een verdeling van de markt en een gecoördineerd optreden tegen concurrenten op deze markt. Dergelijke horizontale beperkingen behoren door hun aard tot de ernstigste schendingen van artikel 81, lid 1, van het Verdrag en artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst. Gezien de aard van de begane inbreuk en het feit dat deze de hele gemeenschappelijke markt en, na de oprichting ervan, de gehele EER bestreek, is de Commissie van mening dat Akzo Nobel, BASF en UCB een zeer ernstige inbreuk hebben gemaakt op artikel 81, lid 1, van het Verdrag en artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst. In de ogen van de Commissie zijn deze factoren van dien aard dat de inbreuk als zeer ernstig moet worden aangemerkt, ook al kunnen de feitelijke gevolgen van de inbreuk niet worden gemeten.

Gedifferentieerde behandeling

- (12) In de categorie zeer zware inbreuken biedt het scala aan mogelijke boetebedragen de mogelijkheid om ondernemingen verschillend te behandelen teneinde rekening te houden met het daadwerkelijke economische vermogen van de inbreukmakers om de mededinging aanzienlijke schade te berokkenen. Aangezien de inbreuk op mondiaal niveau begon met de deelname van Noord-Amerikaanse ondernemingen die er onder andere in toestemden zich van de Europese markt terug te trekken, acht de Commissie het in dit geval op zijn plaats om uit te gaan van de mondiale marktaandeelen van de inbreukmakende ondernemingen om hun respectieve gewicht te bepalen. Chinook was de grootste marktdeelnemer ter wereld met een marktaandeel van 19,3 %. Deze onderneming wordt derhalve tot de eerste categorie gerekend. DuCoa wordt met een marktaandeel van 16,3 % in de tweede categorie gerangschikt. UCB, Bioproducts en Akzo Nobel, met marktaandeelen van respectievelijk 13,4 %, 12,2 % en 12 %, worden in de derde categorie gerangschikt. En BASF ten slotte wordt met een marktaandeel van 9,1 % in de vierde categorie geplaatst.

Voldoende afschrikkende werking

- (13) In de categorie zeer zware inbreuken biedt het scala aan mogelijke boetebedragen ook de mogelijkheid om boeten vast te stellen op een niveau dat een voldoende afschrikkende werking garandeert, waarbij rekening wordt gehouden met de omvang van elke onderneming. In dit verband merkt de Commissie op dat in 2003, het laatste boekjaar vóór deze beschikking, de omzet van UCB 3 miljard EUR bedroeg, die van Akzo Nobel 13 miljard EUR en die van BASF 33,4 miljard EUR. Daarom acht de Commissie het passend om de boete voor Akzo Nobel met een factor 1,5 en die voor BASF met een factor 2 te vermenigvuldigen.

Duur

- (14) Akzo Nobel, alsmede BASF en UCB, namen ten minste deel aan de inbreuk van 13 oktober 1992 tot en met 30 september 1998, wat neerkomt op een periode van vijf jaar en elf maanden.

3. Verzwarende omstandigheden*Recidive*

- (15) Voordat de inbreuk plaatsvond, had de Commissie al verbodsbeschikkingen wegens kartelactiviteiten tegen BASF uitgevaardigd, te weten Beschikking 69/243/EEG ⁽¹⁾ en Beschikking 94/599/EG ⁽²⁾. Het feit dat BASF in hetzelfde soort gedrag verviel, weliswaar in een andere sector dan die waarin haar voorheen sancties waren opgelegd, geeft aan dat de eerdere sancties BASF niet ertoe hadden aanzet haar gedrag over de hele linie te wijzigen. Dit vormt voor de Commissie een verzwarende omstandigheid die een verhoging met 50 % van het basisbedrag van de aan BASF op te leggen geldboete rechtvaardigt. 50 % is het gebruikelijke percentage dat de Commissie toepast bij recidive.

4. Verzachtende omstandigheden*Vroegtijdige beëindiging van de inbreuk*

- (16) BASF en UCB maken aanspraak op een vermindering wegens vroegtijdige beëindiging. Kartelinbreuken vormen door hun aard flagrante schendingen van de antitrustregels. Deelnemers aan dergelijke inbreuken beseffen in de regel zeer wel dat zij zich met onwettige praktijken inlaten. De Commissie is ten aanzien van dergelijke gevallen van welbewuste onrechtmatige gedragingen van mening dat het feit dat een onderneming een einde maakt aan deze gedragingen voordat de Commissie ingrijpt, slechts in zoverre hoeft te worden beloond dat de duur van de inbreuk voor de betrokken onderneming korter zal zijn dan anders het geval zou zijn geweest.

Niet-tenuitvoerlegging

- (17) Akzo Nobel, BASF en UCB voeren aan dat de inbreuk, of elementen daarvan, niet, niet volledig of niet doeltreffend ten uitvoer zijn gelegd. Volgens de Commissie zijn de afspraken, voorzover deze betrekking hadden op de EER-markt, wel ten uitvoer gelegd, althans door de Europese producenten. Dit geldt met name voor belangrijke

elementen zoals prijzen en toewijzing van klanten in Europa en controle op de verwerkende bedrijven, ook al slaagde men er niet geheel in daadwerkelijk een effect op de markt teweeg te brengen, omdat er nog altijd concurrentie op die markt was. Er is geen enkele aanwijzing dat de onderhavige drie producenten de wens hadden of stappen hebben genomen om zich welbewust te onthouden van de nakoming van de voor de EER gemaakte afspraken in de periode waarin deze van toepassing waren.

Duur van het onderzoek

- (18) BASF betoogt dat er een vermindering dient te worden toegestaan vanwege de lange duur van het onderzoek. De Commissie merkt op dat er in principe geen verplichting voor haar bestaat om de geldboete te verlagen vanwege de duur van een onderzoek. De normale verjaringstermijnen die in artikel 25 van Verordening (EG) nr. 1/2003 zijn aangegeven, zijn van toepassing. In lid 5 van dat artikel wordt met name bepaald dat de verjaring uiterlijk intreedt op de dag waarop een termijn gelijk aan tweemaal de verjaringstermijn is verstreken zonder dat de Commissie een geldboete of een dwangsom heeft opgelegd. Deze periode is in deze procedure nog lang niet verstreken.

Crisissituatie

- (19) BASF betoogt dat er een vermindering dient te worden toegestaan vanwege het zogenaamde feit dat de cholinechloride-industrie in een crisissituatie verkeerde. De Commissie merkt op dat het feit dat een onderneming geen winst weet te maken op een bepaalde commerciële activiteit, haar geen vrijbrief geeft om geheime afspraken te maken met concurrenten om afnemers en andere concurrenten te bedriegen. Over het algemeen komen kartels niet tot stand wanneer ondernemingen grote winsten maken, maar juist wanneer een sector problemen ondervindt.

Disciplinaire maatregelen en nalevingsprogramma

- (20) BASF betoogt dat zij een vermindering dient te krijgen omdat zij disciplinaire maatregelen heeft genomen tegen medewerkers die betrokken waren bij de inbreuk, en omdat zij een nalevingsprogramma heeft ingevoerd. Hoewel de Commissie het toejuicht dat ondernemingen maatregelen nemen om in de toekomst kartelinbreuken te vermijden, veranderen dergelijke maatregelen niets aan de realiteit van de inbreuk en aan de noodzaak om deze bij deze beschikking naar behoren te bestraffen.

⁽¹⁾ PB L 195 van 7.8.1969, blz. 11.

⁽²⁾ PB L 239 van 14.9.1994, blz. 14.

Doeltreffende samenwerking buiten de clementieregeling van 1996

- (21) UCB was de eerste onderneming die de Commissie uit eigen beweging op hoogte bracht van het feit dat de Europese producenten naast de bijeenkomsten op mondiaal niveau ook een aantal bijeenkomsten onder elkaar op Europees niveau hadden gehouden. Op basis van de bewijzen die UCB vrijwillig over deze bijeenkomsten had verstrekt, kon de Commissie de duur van de inbreuk op vijf jaar en elf maanden stellen. Indien de Commissie alleen op de hoogte zou zijn geweest van de afspraken op mondiaal niveau, zou de duur van de inbreuk één jaar en zes maanden hebben bedragen. Om UCB voor deze verlenging van de duur te belonen, acht de Commissie het passend om UCB een vermindering van het basisbedrag met 25,8 % toe te staan wegens verzachtende omstandigheden. Deze vermindering komt overeen met de 40 % waarmee het basisbedrag zou worden verhoogd doordat de duur van de inbreuk vijf jaar en elf maanden bedraagt in plaats van één jaar en zes maanden.

5. Toepassing van de clementieregeling van 1996

Belangrijke vermindering van de geldboete („Deel D”: Vermindering van 10 tot 50 %)

- (22) Akzo Nobel, BASF en UCB hebben alle drie in verschillende stadia van het onderzoek met de Commissie samengewerkt teneinde in aanmerking te komen voor de gunstige behandeling die voorzien is in de clementieregeling van 1996, die op deze procedure van toepassing is ⁽¹⁾.

BASF

- (23) BASF was de derde onderneming die uit eigen beweging bewijzen verstrekte voor de mondiale afspraken. Toen BASF haar bewijsmateriaal overlegde, beschikte de Commissie al over bewijzen voor deze afspraken, afkomstig van Chinook en Bioproducts. Los van de waarde van de bewijzen van Chinook was het bewijsmateriaal van Bioproducts op zich ruim voldoende om een doorslaggevend bewijs te vormen voor het bestaan van het kartel in de zin van deel B van de clementieregeling van 1996. Toen BASF haar bewijsmateriaal indiende, was zij derhalve niet de eerste onderneming die de Commissie doorslaggevende bewijzen van het bestaan van het kartel verschafte. Bijgevolg zijn de delen B en C van de clementieregeling van 1996 niet van toepassing op BASF, noch op de twee andere Europese producenten.
- (24) Met betrekking tot de essentie van het bewijsmateriaal van BASF, dat zich tot de mondiale afspraken beperkte,

kan worden gezegd dat dit wezenlijk heeft bijgedragen tot het vaststellen van het bestaan van de inbreuk in de zin van deel D van de clementieregeling van 1996, waar in mogelijke verminderingen van 10 tot 50 % wordt voorzien. Maar de waarde van de ingediende stukken bleef vrij beperkt gezien de vele bewijzen voor de mondiale afspraken die reeds in het bezit van de Commissie waren.

- (25) Na de mededeling van punten van bezwaar te hebben ontvangen, deelde BASF de Commissie mee dat zij de feiten waarop de Commissie haar beweringen baseerde, niet fundamenteel betwistte, op enkele feitelijke correcties na waarmee de Commissie akkoord ging.
- (26) Rekening houdend met de verschillende, hierboven genoemde aspecten van de samenwerking, oordeelt de Commissie dat BASF recht heeft op een vermindering met 20 % van de geldboete die de onderneming anders zou zijn opgelegd.

UCB

- (27) UCB bracht de Commissie uit eigen beweging op de hoogte van negen kartelbijekomsten, die van maart 1994 tot oktober 1998 op Europees niveau werden gehouden. Zij noemde de deelnemers en gaf een korte, algemene beschrijving van hetgeen er werd besproken. Zij legde ook de indertijd opgestelde verslagen van de eerste twee kartelbijekomsten over, die in 1994 plaatsvonden. Ten tijde van de indiening van deze stukken door UCB was het de Commissie niet bekend dat er enige bijeenkomsten op Europees niveau hadden plaatsgevonden. Tezamen vormden deze bewijzen een aanzienlijke, materiële bijdrage tot het vaststellen van de inbreuk, ook al werden er voor de periode van 1995 tot 1998 geen schriftelijke bewijzen verstrekt die van die tijd dateren.
- (28) Na de mededeling van punten van bezwaar te hebben ontvangen, deelde UCB de Commissie mee dat zij de feiten waarop de Commissie haar beweringen baseerde, niet fundamenteel betwistte, op enkele feitelijke correcties na waarmee de Commissie akkoord ging. In hetzelfde schrijven betoogde UCB evenwel dat zij weliswaar aan een aantal bijeenkomsten op mondiaal niveau had deelgenomen, maar dat zij nooit partij was geweest bij enige overeenkomst op mondiaal niveau. In de beschikking heeft de Commissie deze bewering als ongegrond van de hand gewezen. Aangezien UCB na ontvangst van de mededeling van punten van bezwaar in feite een wezenlijk onderdeel van de feiten waarop de Commissie haar beweringen baseerde, betwistte, komt zij derhalve niet in aanmerking voor een vermindering voor het niet-betwisten van de door de Commissie aangevoerde feiten.
- (29) Rekening houdend met de verschillende, hierboven genoemde aspecten van de samenwerking oordeelt de Commissie dat UCB recht heeft op een vermindering met 30 % van de geldboete die de onderneming anders zou zijn opgelegd.

⁽¹⁾ Op grond van punt 28 van de clementieregeling van 2002 vervangt deze vanaf 14 februari 2002 de mededeling van 1996 voor alle zaken waarin geen enkele onderneming met de Commissie contact heeft opgenomen om in aanmerking te worden genomen voor de gunstige behandeling die in die mededeling is beschreven. Aangezien in dit geval verschillende ondernemingen vóór 14 februari 2002 een clementieverzoek bij de Commissie hebben ingediend, is de clementieregeling van 1996 van toepassing.

Akzo Nobel

- (30) In januari 2002 heeft Akzo Nobel uit eigen beweging een verslag over de Europese afspraken ingediend. Daarin werd een uitvoerige beschrijving gegeven van de strekking van de afspraken op Europees niveau alsook heel wat informatie die niet door UCB was verstrekt. Maar aangezien Akzo Nobel pas tweeënhalf jaar na de onthullingen van UCB met dit verslag kwam, dient dit in aanmerking te worden genomen bij de bepaling van de vermindering van de geldboete.
- (31) Na de mededeling van punten van bezwaar te hebben ontvangen, deelde Akzo Nobel de Commissie mee dat zij de feiten waarop de Commissie haar beweringen baseerde, niet fundamenteel betwistte, op enkele feitelijke correcties na waarmee de Commissie akkoord ging.
- (32) Rekening houdend met de verschillende, hierboven genoemde aspecten van de samenwerking, oordeelt de Commissie dat Akzo Nobel recht heeft op een vermindering met 30 % van de geldboete die de onderneming anders zou zijn opgelegd. Daarbij wordt enerzijds in aanmerking genomen dat het verslag van Akzo Nobel over de Europese afspraken ongeveer even waardevol was voor de Commissie als de informatie en bewijzen die UCB reeds dienaangaande had verstrekt, maar tweeënhalf jaar daarna werd ingediend, en anderzijds dat Akzo Nobel, in tegenstelling tot UCB, de feiten waarop de Commissie haar beweringen baseerde, niet betwistte. Bijgevolg dient aan beide ondernemingen hetzelfde verminderingpercentage te worden toegekend.

6. Beschikking

- (33) De volgende ondernemingen hebben inbreuk gemaakt op artikel 81, lid 1, van het Verdrag en — vanaf 1 januari 1994 — artikel 53, lid 1, van de EER-overeenkomst door hun deelname voor de aangegeven perioden aan een geheel van overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen bestaande uit het bepalen van prijzen, het verdelen van markten en het coördineren van hun optreden jegens concurrenten in de cholinechloridesector in de EER:
- a) Akzo Nobel NV tezamen met Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo

Nobel Chemicals BV en Akzo Nobel Functional Chemicals BV, van 13 oktober 1992 tot en met 30 september 1998;

- b) BASF AG, van 13 oktober 1992 tot en met 30 september 1998;
- c) Bioproducts Incorporated, van 13 oktober 1992 tot en met 14 april 1994;
- d) Chinook Group Limited Partnership, tezamen met Chinook Group Limited, van 13 oktober 1992 tot en met 14 april 1994;
- e) DuCoa, LP, van 13 oktober 1992 tot en met 14 april 1994;
- f) UCB SA, van 13 oktober 1992 tot en met 30 september 1998.

- (34) Voor deze inbreuken worden de volgende geldboeten opgelegd:

a) Akzo Nobel NV, Akzo Nobel Nederland BV, Akzo Nobel Chemicals International BV, Akzo Nobel Chemicals BV en Akzo Nobel Functional Chemicals BV, hoofdelijk aansprakelijk	20,99 miljoen EUR;
b) BASF AG	34,97 miljoen EUR;
c) UCB SA	10,38 miljoen EUR.

- (35) De in overweging 33 genoemde ondernemingen dienen onmiddellijk een einde te maken aan hun inbreuk, voorzover zij dat nog niet gedaan hebben. Zij onthouden zich voortaan van iedere handeling of gedraging die met de in deze zaak geconstateerde inbreuk overeenkomt, alsook van iedere handeling of gedraging die dezelfde of gelijkwaardige doelstellingen of gevolgen heeft.

BESLUIT VAN DE COMMISSIE

van 8 juli 2005

tot schorsing van de onderzoeksprocedure in verband met handelsbelemmeringen bestaande uit maatregelen en praktijken van Uruguay op het gebied van de handel in Schotse whisky

(2005/567/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3286/94 van de Raad van 22 december 1994 tot vaststelling van communautaire procedures op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek met het oog op de handhaving van de rechten die de Gemeenschap ontleent aan internationale regelingen voor het handelsverkeer, in het bijzonder die welke onder auspiciën van de Wereldhandelsorganisatie werden vastgesteld (WTO) ⁽¹⁾, en met name op artikel 11, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 2 september 2004 heeft de Scotch Whisky Association (SWA) een klacht ingediend op grond van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 3286/94 (hierna „de verordening” genoemd).
- (2) SWA voerde aan dat de invoer van whisky uit de Gemeenschap in Uruguay gehinderd werd door handelsbelemmeringen in de zin van artikel 2, lid 1, van de Verordening.
- (3) Deze handelsbelemmeringen zouden het gevolg zijn van het nationale accijnsstelsel van Uruguay.
- (4) Na raadpleging van het bij de verordening opgerichte raadgevende comité was de Commissie van oordeel dat de klacht voldoende bewijsmateriaal bevatte om een onderzoeksprocedure in te leiden. Daarom werd op 23 oktober 2004 een bericht van inleiding in het *Publicatieblad van de Europese Unie* gepubliceerd ⁽²⁾.
- (5) Tijdens het onderzoek toonde de regering van Uruguay zich bereid te onderhandelen over de aspecten waarop de klacht betrekking heeft en stelde zij voor:

- a) de verplichting in te trekken dat een whisky niet meer dan drie jaar oud mag zijn om voor het laagste belastingsniveau in aanmerking te komen. De maatregel zal van toepassing zijn vanaf 1 juli 2005;

b) dezelfde eisen te stellen aan binnenlandse en ingevoerde whisky's met betrekking tot het aanbrengen van accijnszegels. Uruguay zal haar regelgeving tegen 30 juni 2005 wijzigen en de maatregel zal in werking treden na een overgangperiode van 90 dagen;

c) aan te sturen op een wijziging van het Imesi-systeem om dit in overeenstemming te brengen met de meest gebruikelijke belastingstelsels op internationaal niveau. Deze wijziging zou de beweerde ontoereikende transparantie en voorspelbaarheid moeten verhelpen. Verwacht wordt dat het hervormingsproces tegen eind 2006 zal zijn afgerond.

(6) De Commissie acht het daarom aangewezen de onderzoeksprocedure te schorsen.

(7) De Gemeenschap zal toezien op de uitvoering van de overeengekomen oplossing en zal de onderzoeksprocedure beëindigen wanneer de regering van Uruguay haar verbintenissen is nagekomen.

(8) De bepalingen van dit besluit zijn in overeenstemming met het advies van het raadgevend comité,

BESLUIT:

Enig artikel

De onderzoeksprocedure in verband met handelsbelemmeringen bestaande uit maatregelen en handelspraktijken van Uruguay op het gebied van de handel in Schotse whisky, wordt geschorst.

Gedaan te Brussel, 8 juli 2005.

Voor de Commissie

Peter MANDELSON

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 349 van 31.12.1994, blz. 71. Verordening gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 356/95 (PB L 41 van 23.2.1995, blz. 3).

⁽²⁾ PB C 261 van 23.10.2004, blz. 3.

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 11 juli 2005****betreffende een verzoek van de Republiek Hongarije om een verlaagd BTW-tarief te mogen toepassen op de levering van aardgas***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2005) 2514)**(Slechts de tekst in de Hongaarse taal is authentiek)**(2005/568/EG)*

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op de Zesde Richtlijn 77/388/EEG van de Raad van 17 mei 1977 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lidstaten inzake omzetbelasting — Gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: uniforme grondslag ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2004/66/EG ⁽²⁾, en met name op artikel 12, lid 3, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij brief, ingekomen bij de Commissie op 12 april 2005, heeft de Republiek Hongarije de Commissie in kennis gesteld van haar voornemen om de levering van aardgas aan een verlaagd BTW-tarief te onderwerpen.
- (2) Overeenkomstig bijlage X van het Toetredingsverdrag mag Hongarije het verlaagde BTW-tarief op de levering van aardgas en elektriciteit toepassen gedurende een jaar na de toetreding tot de Europese Unie. Per 1 januari 2004 heeft Hongarije het normale BTW-tarief toegepast op de levering van elektriciteit.
- (3) Hongarije is voornemens een verlaagd tarief op de levering van gas (15 %) en het normale tarief op elektriciteit (25 %) te blijven toepassen. Deze gedifferentieerde tarieven leiden niet tot verstoring van de mededinging, noch tot de vervanging van het verbruik van elektriciteit door het verbruik van gas. Deze situatie is voornamelijk het gevolg van de nationale prijsstellersregelingen, die aanzienlijke verschillen tussen aardgas en elektriciteit te zien geven, en van het feit dat, vanuit technisch-technologisch oogpunt, deze beide producten alleen voor verwarmingsdoeleinden onderling verwisselbaar kunnen zijn. Volgens de door de Hongaarse autoriteiten verstrekte informatie is de prijs voor elektriciteit ongeveer drie keer zo hoog als de prijs voor aardgas.

- (4) De BTW-regels inzake de plaats van levering van aardgas, zoals vastgesteld bij de Zesde BTW-richtlijn, werden bij Richtlijn 2003/92/EG van de Raad ⁽³⁾ gewijzigd. De levering van aardgas in het stadium van het eindverbruik, door handelaar en distributeur aan eindverbruiker, wordt belast op de plaats waar de afnemer het effectieve gebruik van de goederen heeft, teneinde te garanderen dat de belasting wordt geheven in het land waar het werkelijke verbruik plaatsvindt.
- (5) De beoogde regeling is een maatregel van algemene strekking die voorziet in een verlaagd BTW-tarief voor de levering van aardgas uit hoofde van artikel 12, lid 3, onder b), van de Zesde BTW-Richtlijn.
- (6) Aangezien het een maatregel van algemene strekking betreft waarbij in geen enkele uitzondering is voorzien, moet het gevaar voor verstoring van de mededinging als onbestaande worden beschouwd. Omdat bijgevolg aan de voorwaarde van artikel 12, lid 3, onder b), van vorengenoemde richtlijn is voldaan, moet Hongarije worden gemachtigd de betrokken maatregel toe te passen vanaf de datum van kennisgeving van deze beschikking.

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

Hongarije mag de bij brief van 12 april 2005 aangemelde maatregel tot toepassing van een verlaagd BTW-tarief op de levering van aardgas, ongeacht de omstandigheden waarin de productie en de levering plaatsvinden, uitvoeren.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de Republiek Hongarije.

Gedaan te Brussel, 11 juli 2005.

Voor de Commissie

László KOVÁCS

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 145 van 13.6.1977, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 168 van 1.5.2004, blz. 35.

⁽³⁾ PB L 260 van 11.10.2003, blz. 8.

BESLUIT VAN DE COMMISSIE**van 18 juli 2005**

tot wijziging van de aanpassingscoëfficiënten die met ingang van 1 augustus 2004, 1 september 2004, 1 oktober 2004, 1 november 2004, 1 december 2004 en 1 januari 2005 van toepassing zijn op de bezoldigingen van de ambtenaren, tijdelijke functionarissen en arbeidscontracten van de Europese Gemeenschappen die in derde landen tewerkgesteld zijn en van een deel van de ambtenaren die tewerkgesteld blijven in de tien nieuwe lidstaten gedurende een periode van ten hoogste vijftien maanden na de toetreding (artikel 33, lid 4, van het Verdrag betreffende de toetreding van de tien nieuwe lidstaten)

(2005/569/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen en de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen, vastgesteld bij Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 van de Raad ⁽¹⁾, en met name op bijlage X, artikel 13, tweede alinea,

Gelet op het Verdrag betreffende de toetreding van de tien nieuwe lidstaten, en met name op artikel 33, lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Verordening (EG, Euratom) nr. 257/2005 van de Raad ⁽²⁾ zijn overeenkomstig artikel 13, eerste alinea, van bijlage X bij het Statuut de aanpassingscoëfficiënten vastgesteld die met ingang van 1 juli 2004 van toepassing zijn op de bezoldigingen die in de valuta van het land van tewerkstelling worden uitbetaald aan de ambtenaren, tijdelijke functionarissen en arbeidscontracten die in derde landen zijn tewerkgesteld en aan een deel van de ambtenaren die tewerkgesteld blijven in de tien nieuwe lidstaten gedurende een periode van ten hoogste 15 maanden na de toetreding.
- (2) Met ingang van 1 augustus 2004, 1 september 2004, 1 oktober 2004, 1 november 2004, 1 december 2004 en 1 januari 2005 moeten bepaalde van deze aanpassingscoëfficiënten overeenkomstig artikel 13, tweede ali-

nea, van bijlage X bij het Statuut worden gewijzigd daar uit statistische gegevens waarover de Commissie beschikt, is gebleken dat de wijziging van de kosten van levensonderhoud, die aan de hand van de aanpassingscoëfficiënt en de desbetreffende wisselkoers wordt gemeten, voor bepaalde derde landen sedert de laatste aanpassing meer dan 5 % bedraagt,

BESLUIT:

Enig artikel

Met ingang van 1 augustus 2004, 1 september 2004, 1 oktober 2004, 1 november 2004, 1 december 2004 en 1 januari 2005 worden de aanpassingscoëfficiënten die van toepassing zijn op de bezoldigingen van de ambtenaren, tijdelijke functionarissen en arbeidscontracten die in derde landen tewerkgesteld zijn en van een deel van de ambtenaren die tewerkgesteld blijven in de tien nieuwe lidstaten gedurende een periode van ten hoogste 15 maanden na de toetreding, en die in de valuta van het land van tewerkstelling worden uitbetaald, gewijzigd overeenkomstig de bijlage.

De voor de berekening van deze bezoldigingen toegepaste wisselkoersen worden vastgesteld in overeenstemming met de uitvoeringsvoorschriften van het Financieel Reglement en hebben betrekking op de in de eerste alinea bedoelde datum.

Gedaan te Brussel, 18 juli 2005.

Voor de Commissie

Benita FERRERO-WALDNER

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 56 van 4.3.1968, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG, Euratom) nr. 31/2005 (PB L 8 van 12.1.2005, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 46 van 17.2.2005, blz. 1.

BIJLAGE

Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten augustus 2004
Geen	
Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten september 2004
Eritrea	45,5
Zimbabwe	55,0
Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten oktober 2004
Gambia	39,4
Madagaskar	61,0
Zimbabwe	57,0
Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten november 2004
Mauritanië	59,0
Sierra Leone	68,7
Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten december 2004
Algerije	79,9
Costa Rica	64,0
Land van tewerkstelling	Aanpassingscoëfficiënten januari 2005
Botswana	72,0
Cambodja	61,6
Djibouti	89,5
Eritrea	47,0
Gambia	41,2
Georgië	91,3
Ghana	64,9
Guatemala	68,9
Guinee	58,1
Jamaica	78,6
Kazachstan	100,8
Laos	66,4
Libanon	94,1
Madagaskar	65,3
Mali	95,4
Mauritanië	60,8
Mauritius	69,6
Nigeria	69,3
Oekraïne	91,3
Rusland	104,4
Tanzania	58,4
Tsjaad	122,4
Venezuela	63,3
Zimbabwe	56,4